Disseny

Disseny i el seu context

Exercicis · 57 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

Exercici 2

[2 punts]

Llegiu aquest fragment d'un article publicat al diari *Ara* amb motiu de la mort de Manuel Jalón, un militar que, observant com algú netejava amb un pal sobre una baieta l'oli que queia dels aeroplans, va idear el pal de fregar Rodex:

> Va posar a la venda els pals de fregar d'ús domèstic i industrials per a grans superfícies, un element que «aixecaria del terra la dona espanyola» i erradicaria «les malalties que afectaven els genolls, les mans i la columna vertebral de les professionals de la neteja».
>
> «Mor a Saragossa Manuel Jalón, l'inventor del pal de fregar». *Ara* [en línia] (16 desembre 2011)

Molts anys després i amb l'ajuda del seu germà, Carlos Rivadulla va crear l'Ecofrego, una galleda de fregar amb dos compartiments que separen l'aigua neta de la bruta. Una lleugera modificació de la galleda de fregar tradicional que estalvia aigua, sabó i esforç, i que va rebre el premi Delta de Plata l'any 2009.

Observeu la publicitat del *lavasuelos* Rodex, a la imatge B, i del pal de fregar i la galleda Ecofrego, a la imatge C.

IMATGE B. Publicitat del *lavasuelos*, pal de fregar i galleda primitius, ideats per l'aragonès Manuel Jalón Corominas el 1956. En la imatge es pot veure una dona agenollada fregant directament el terra

IMATGE C. Pal de fregar i galleda amb dos escorredors actuals d'Ecofrego, ideats per Carlos Rivadulla el 2009

Responeu a les **DUES** qüestions següents:

a) Quines són les semblances i les diferències entre aquests dos pals de fregar i les galledes des del punt de vista de l'ergonomia, la funcionalitat, el color, la forma, els materials i l'ecodisseny?

b) Digueu com comuniquen aquests dos anuncis els inconvenients de la tasca de fregar tenint en compte que estan realitzats amb materials, formes i colors diferents. Expliqueu també quins avantatges socials aporta cadascun dels objectes, entenent que pertanyen a èpoques molt diferents.

Exercici 1

[2 punts]

Observeu, en la imatge A, un conjunt d'esbossos i fotografies de cadires utilitzades en la *performance Vestirsi di sedie* ('Vestir-se de cadires') de 1971. En aquesta obra de l'artista, arquitecte i dissenyador italià Gianni Pettena, deu estudiants del College of Art and Design de Minneapolis van travessar la ciutat amb una cadira lligada a l'esquena i hi anaven seient per descansar. D'aquesta manera, les cadires van esdevenir objectes d'arquitectura portàtil, transportable i viva, que oferien als estudiants l'oportunitat d'interaccionar d'una altra manera amb l'espai públic: caminar diferent, seure on no estava previst, etc.

IMATGE A. Conjunt de dibuixos, fotografies i elements utilitzats en la *performance Vestirsi di sedie*

Responeu a **UNA** de les dues qüestions següents:

a) Observeu les imatges de les cadires. Creieu que il·lustren una activitat artística o de disseny? Quines són les diferències principals entre l'art i el disseny? Un disseny pot esdevenir una obra d'art? Raoneu la resposta.

b) Relacioneu el projecte mostrat a les imatges amb els conceptes d'ergonomia i antropometria.

Exercici 1

[2 punts]

L'agència de *branding* i *packaging* Supperstudio, reconeguda com a agència de l'any als Pentawards 2021, i la multinacional Avery Dennison s'han unit amb l'objectiu d'inspirar altres marques perquè construeixin amb valors i així contribueixin a fer un món millor. Aquests projectes volen donar visibilitat a col·lectius desfavorits i difondre la necessitat de preservar mars i oceans, des del disseny i la innovació, tot emprant recursos sostenibles.

IMATGE A. Etiqueta de paper ecològic (Naturel Blanc FSC) elaborat amb un 100 % de fibres reciclades

IMATGE B. Etiqueta de paper ecològic (Crush Citrus FSC) elaborat amb un 15 % de pasta de cítrics i un 40 % de fibres reciclades

Observeu les imatges A i B i responeu a **UNA** de les dues qüestions següents:

a) En quins aspectes l'etiqueta de la imatge A «contribueix a fer un món millor»? Descriviu en termes generals els objectius del disseny inclusiu i raoneu la resposta.

b) Observeu el disseny de les etiquetes de paper ecològic de la imatge B i valoreu-ne els atributs formals i sígnics pel que fa a colors, tipografia, materials, imatges i composició. En quins d'aquests atributs es poden reconèixer els objectius d'aquesta iniciativa? Raoneu la resposta.

Exercici 1

[2 punts]

Marcel Breuer (1902-1981) va dissenyar el 1925 la primera cadira d'acer tubular cromat de la història, coneguda com a *cadira Wassily* (model B3) (imatge A), inspirant-se en el manillar brillant i corbat de la seva nova bicicleta. A partir d'aquell moment, ell mateix i altres arquitectes vinculats a la Bauhaus, com Mart Stam i Mies van der Rohe, van projectar mobles amb aquest material.

IMATGE A. Cadira Wassily, creada per Marcel Breuer el 1925

IMATGE B. Butaca Barcelona, dissenyada per l'arquitecte Ludwig Mies van der Rohe el 1929 i inspirada en les cadires dels magistrats romans

Responeu a **UNA** de les dues preguntes següents:

a) Què és la Bauhaus? Raoneu la resposta en relació amb la seva funció i les seves aportacions a la societat de l'època en el marc del seu context històric i social.

b) Observeu la cadira Wassily (imatge A) i la cadira Barcelona (imatge B) i digueu quines són les principals característiques comunes pel que fa a materials, forma i tecnologia.

Exercici 1

[2 punts]

Observeu, en la imatge A, un dels Premis Delta 2023 a les millors iniciatives empresarials. Es tracta de l'empresa **Es im-perfect**, del Prat de Llobregat; una empresa social activista que lluita contra el malbaratament alimentari. Aquesta entitat aprofita tota la fruita i la verdura que per algun motiu no presenten la perfecció desitjada en els circuits de comercialització per a elaborar conserves de tot tipus. A més, ofereix oportunitats laborals a col·lectius en risc d'exclusió social.

IMATGE A. A dalt, el logotip d'**Es im-perfect**, en forma de GIF animat que va variant de forma en la pàgina web. A baix, fragment de la pàgina web en què poden veure's fruites i verdures amb defectes, i fotografies d'alguns envasos dels seus productes

En una nota de premsa sobre els Premis Delta 2023, podia llegir-se el fragment següent:

41a edició dels Premis Delta de disseny industrial, els premis biennals organitzats per l'ADI-FAD (Associació de Disseny Industrial del FAD). Fidels al seu esperit, tornen per reconèixer la feina dels dissenyadors i les empreses nacionals i internacionals, per celebrar l'excel·lència en el disseny industrial i per reconèixer la seva importància com a expressió de valors econòmics, socials i culturals.

Responeu a **UNA** de les dues preguntes següents:

a) El disseny s'ha destacat sovint per postular visions ètiques rellevants. Escriviu fins a tres exemples (poden ser tant de la història del disseny com d'un moment més actual), en els quals es faci palès que el disseny ha mostrat interès pels valors econòmics, ambientals, socials i culturals. Raoneu la resposta.

b) Expliqueu quins són tots els aspectes d'aquesta imatge gràfica que mostren la «imperfecció» pel que fa a composició, gamma cromàtica, tipografia i imatge o altres elements gràfics. Raoneu tots els aspectes de la vostra anàlisi.

6. PAU 2024 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

Exercici 2

[2 punts]

OPCIÓ B

Observeu els coberts de la imatge C.

IMATGE C. Projecte de coberts anella. Universoandamio

Llegiu aquest fragment d'un article del web *ForoAlfa*:

Els coberts anella són útils tant per a nens molt petits com per a adults amb problemes d'artritis. Amb persones que tenen problemes de prensió i d'articulació, l'anella d'aquests coberts pot reemplaçar les corretges que normalment subjecten aquests utensilis a la mà. Segons l'edat i el grau de discapacitat, és possible posar el palmell de la mà per dins de l'anella, passar un dit per l'anella o subjectar l'anella pel voltant. Permeten diferents possibilitats d'agafament segons la situació i les especificitats de cada usuari.

Traducció i adaptació fetes a partir de «Cuando el diseño ayuda a la discapacidad». *ForoAlfa* [en línia]

Responeu a les dues preguntes següents:

a) Altres tipus de coberts semblants necessiten ésser lligats amb corretges a la mà. Esmenteu els aspectes més rellevants d'aquests coberts amb anella en relació amb l'ergonomia, que pretén maximitzar seguretat, eficiència i confort.

***b*)** En el text es diu que aquests coberts amb anella poden ésser emprats tant per nens petits com per adults. Quines creieu que haurien de ser les diferències més rellevants entre un model destinat a nens petits que comencen a menjar sols i un altre de destinat a gent adulta o d'edat avançada, tant en l'àmbit funcional com en l'àmbit esteticosimbòlic?

7. PAU 2023 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent:

En un estadi inicial de la producció industrial d'objectes, i atenent a l'entorn social i cultural, es procurava que la funció pràctica dels artefactes quedés dissimulada amb ornamentacions de tot tipus. Més endavant, a partir del segon terç del segle XX, el funcionalisme va fer prevaldre la funció per sobre dels aspectes formals. Des de llavors, diferents tendències i estils en disseny han promogut indistintament el predomini de la funció, de la forma o d'altres significats simbòlics en el disseny d'objectes.

Observeu les imatges A, B i C, que mostren alguns exemples en els quals es pot identificar un predomini de les funcions pràctica, estètica o simbòlica en el mateix tipus d'artefacte: una torradora de pa.

IMATGE A. Model Sunbeam T9 (1935), dissenyat per Raymond Loewy

IMATGE B. Model 117T23 (1914), dissenyat per Edison Electric Appliance Company

IMATGE C. Model D-2 (1908), dissenyat per General Electric

Responeu **UNA** de les dues qüestions següents:

***a*)** Expliqueu què són la funció pràctica, la funció estètica i la funció simbòlica dels objectes produïts industrialment. Poseu com a exemples alguns objectes actuals i raoneu per què en aquests objectes hi ha un tipus de funció que pot ser més important per als consumidors que les altres.

***b*)** Expliqueu quin tipus de funció (pràctica, estètica o simbòlica) predomina en el disseny dels models de les imatges A, B i C. Raoneu la resposta.

Exercici 1

[2 punts]

En una entrevista, Francesca Sangalli, que va ser qui es va encarregar del disseny d'interiors del nou SEAT León 2020, va dir el següent:

El nou León fa un salt de maduresa: els nous materials, els colors escollits, la sensació de fermesa i el bon nivell dels acabats fan que el cotxe transmeti una sensació de qualitat, sempre mantenint les proporcions i la simplicitat en el disseny. Però la simplicitat en el disseny vol dir que està menys treballat que altres generacions del León? No, en absolut. La simplicitat no vol dir que el cotxe sigui menys cotxe que un altre. Es busca la funcionalitat i l'ergonomia; cada part del cotxe, tant de l'interior com de l'exterior, té assignada una funció.

IMATGE A. Vista exterior del SEAT León 2020

Contesteu **UNA** de les dues qüestions següents:

a) Què és l'ergonomia? Quina relació té amb la funcionalitat?

b) Esmenteu almenys quatre parts d'un cotxe (dues de l'interior i dues de l'exterior) i descriviu-ne la característica ergonòmica.

Exercici 1

[2 punts]

En la imatge A podem observar un banc guardonat en la categoria «Producte» del Premi Catalunya d'Ecodisseny 2019. El premi va ser atorgat a Escofet Lab per la creació dels bancs Alpine, uns bancs modulars de fàcil instal·lació i adaptables a qualsevol espai públic, que combinen suports de formigó d'àrids reciclats o escòries de siderúrgia reciclades amb seients i respatllers de fusta certificada.

L'objectiu principal d'aquest premi, dirigit a dissenyadors, fabricants de productes o estudiants, és reconèixer els productes i serveis que, mitjançant uns criteris de disseny sostenible, redueixen l'impacte ambiental dels seus cicles de vida, des de la concepció fins a la gestió del residu final, tot passant per la fabricació, la distribució i l'ús, de manera que contribueixen a l'economia circular.

IMATGE A. Banc Alpine, d'Escofet Lab

Responeu a **UNA** de les dues preguntes següents:

a) Aquest premi està dirigit tant als dissenyadors com als fabricants de productes. Quina relació hi ha entre els fabricants i el disseny sostenible?

b) Com creieu que el disseny pot reduir l'impacte ambiental dels productes? Raoneu la resposta.

10. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

Empremtes de Catalunya (imatge A) és una marca registrada d'artesania que identifica i distingeix productes artesans fets a diferents zones de Catalunya. Els productes que selecciona transmeten els valors tradicionals del país i són d'una alta qualitat artesana, i, a més a més, són contemporanis i presenten una imatge que es correspon amb l'actualitat cultural.

IMATGE A. Logotip i botiga de la marca Empremtes de Catalunya

Responeu a **UNA** de les dues preguntes següents:

a) Què vol dir que els productes artesans d'Empremtes de Catalunya «són contemporanis i presenten una imatge que es correspon amb l'actualitat cultural»?

b) Quines són les semblances i les diferències principals entre el procés de treball dels artesans i el dels dissenyadors?

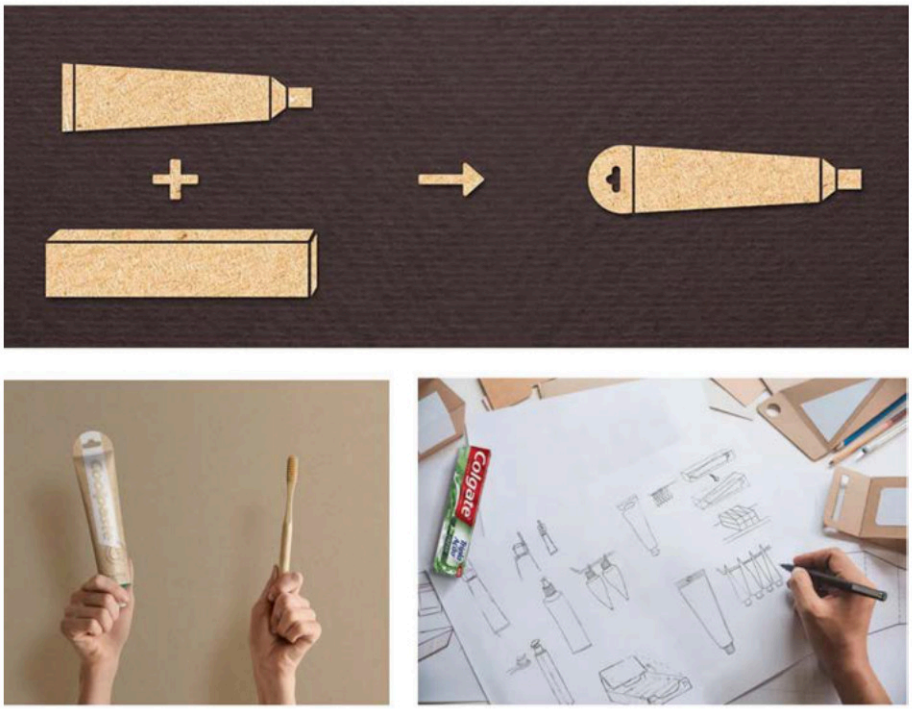
11. PAU 2021 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

Exercici 2

[2 punts]

OPCIÓ B

Allan Gomes, de la Universitat Federal de Minas Gerais (Brasil), va liderar un projecte acadèmic per a redissenyar l'envàs d'un dels productes més presents a la nostra rutina d'higiene diària: la pasta de dents. El resultat va ser un producte completament biodegradable i fàcil de fer servir, transportar i col·locar a les prestatgeries de les botigues (imatge D).

IMATGE D. Coolpaste, tub biodegradable per a pasta de dents sense caixa, Allan Gomes

Contesteu les dues preguntes següents:

a) Quines decisions penseu que ha pres el dissenyador per a crear un producte més sostenible?

b) Com penseu que l'eliminació de tintes de colors tòxiques pot afectar la línia de productes d'aquesta marca? Què faríeu si fóssiu dissenyador/a publicista per corregir-ho?

Exercici 1

[2 punts]

El constructivisme rus va ser un moviment artístic desenvolupat després de la Revolució Russa (1917), que va tenir una gran influència en el disseny gràfic del segle xx pel seu caràcter rupturista i l'ús d'elements «constructius». En la imatge A podem observar diversos documents gràfics d'aquest moviment.

IMATGE A. Diversos cartells pertanyents al constructivisme rus realitzats entre els anys 1919 i 1929

Contesteu **UNA** de les dues qüestions següents:

a) Descriviu els trets característics del constructivisme rus en relació amb l'estructura compositiva, la tipografia, la gamma cromàtica i el tractament de la imatge i altres elements gràfics.

b) Per què creieu que el constructivisme rus va ser un moviment rupturista i per què va tenir una gran influència en el disseny gràfic del segle xx?

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent, observeu les fotografies de la imatge A i responeu a les dues preguntes que hi ha a continuació.

Com els governs municipals utilitzen el disseny per canviar les ciutats

Tenim exemples de dissenys urbans impossibles, enginyats per destorbar conductes incíviques:

— Bancs individuals, contraindicats per a qui hi vulgui fer una migdiada o posar a prova els seus dots de *skater*.

— Papereres antiadhesius, amb una superfície rugosa que impedeix que s'hi puguin col·locar cartells i que fa que qualsevol mena d'adhesiu tampoc no hi quedi gaire estètic.

— Cantonades antipipí, amb unes punxes situades convenientment per dissuadir les persones d'acostar-s'hi a orinar.

— Llums roses en zones d'oci nocturn, instal·lats per prevenir els delictes comesos per adolescents, atès que aquest color no només crea una atmosfera tranquil·la, sinó que també fa ressaltar les imperfeccions d'acne, a les quals els joves són tan propensos.

Adaptació feta a partir del text de
Vega S. Sánchez. «Com els governs municipals utilitzen el disseny per canviar les ciutats».
El Periódico [en línia] (14 setembre 2016)

Imatge A. Banc individual i paperera antiadhesius

a) Per què creieu que en el text es fa referència als exemples esmentats com a «dissenys impossibles»?

b) En els exemples del text, quin dels aspectes següents és més determinant: la forma o la tecnologia? Per què?

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les dues preguntes que hi ha a continuació:

El que ahir em va alegrar el dia és l'existència d'una cosa que en diuen *arquitectura hostil*. El nom impressiona, ja d'entrada. Però si no us acaba de convèncer, sapigueu que en podeu dir de diverses altres maneres, totes taxatives: *arquitectura defensiva*, *disseny desagradable* o *disseny urbà defensiu*. Consisteix a urbanitzar els espais públics de tal manera que descoratgin la gent de fer-los servir de manera indeguda. […] En la mateixa línia de disseny hostil hi ha la substitució dels llargs bancs que hi ha a carrers i places per d'altres més curts, perquè estirar-s'hi sigui impossible.

Text adaptat d'un article de
Quim Monzó. «Sense pèls a la llengua». *La Vanguardia* (29 novembre 2018)

a) Per què creieu que, de vegades, cal recórrer al disseny a què fa referència el text?

b) A qui creieu que beneficia més aquest tipus de disseny: als diferents tipus d'usuaris, a qui l'encarrega o a qui el dissenya? Justifiqueu la resposta.

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent, observeu la imatge A i contesteu les dues preguntes que hi ha a continuació:

El 80 % dels impactes ambientals de qualsevol producte es poden evitar en la fase de disseny. L'organització mediambiental Ecoembes treballa amb les companyies envasadores en l'impuls d'accions d'ecodisseny. Gràcies a aquests esforços s'ha aconseguit, entre altres coses, que un envàs de iogurt pesi la meitat, que una llauna de refresc sigui un 17 % més lleugera o que una ampolla d'aigua incorpori plàstic reciclat i d'origen renovable.

Adaptació d'un article publicat a la premsa sobre la Setmana Europea de la Prevenció de Residus

IMATGE A. Mostres d'envasos lleugers

a) De quina manera creieu que es pot incorporar l'ecodisseny al procés de fabricació dels productes?

b) Creieu que l'ecodisseny encareix el producte final? Justifiqueu la resposta.

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent, observeu la imatge A i contesteu les dues qüestions que hi ha a continuació:

En un publireportatge sobre les sabatilles Atom (imatge A) fabricades per l'empresa Muro.exe es comenten els aspectes següents:

[…] model totalment unisex anomenat *Atom*, disponible en sis colors i dissenyat a partir d'un procés de recerca en què han participat experts en biomecànica, investigadors de materials i dissenyadors de producte […].

Perquè, tal com recorden els fundadors de Muro.exe, no té sentit que el resultat de la major part de les investigacions sobre ergonomia quedi en unes sabatilles esportives *hi-tech* que només utilitzem unes quantes hores. L'objectiu d'aquesta empresa és convertir les sabatilles urbanes en una opció híbrida apta per al dia a dia. Aquest és el motiu d'un disseny de línies netes i una pulcritud minimalista en què molts han vist una aposta gairebé futurista.

Traducció feta a partir del text
«Los zapatos españoles que se buscan en todo el mundo».
El País. ICON (6 novembre 2014)

IMATGE A. Sabatilles Atom

a) Amb quin aspecte del procés de recerca esmentat en el text es relaciona més clarament l'ergonomia?

b) Expliqueu què és l'ergonomia.

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent, observeu les imatges A i B, i contesteu les dues qüestions que hi ha a continuació.

Patagonia és una marca de roba d'esports d'aventura que va néixer el 1972 a Califòrnia fruit d'una visió d'impacte positiu, i avui és una multinacional present a catorze països. El gran mèrit de Patagonia és haver estat pionera en la seva visió de compromís social com a companyia, i fer-ho visible a través de diverses accions. En un moment en què el consumidor està cada vegada més sensibilitzat pel que fa a comprar productes de marques ètiques, Patagonia ven més demanant als seus clients que comprin menys.

Traducció i adaptació feta a partir del text de Mònica Carbonell. «Patagonia: una marca que vende más pidiendo a sus clientes que compren menos». *ESADECREAPOLIS* [en línia] (13 setembre 2013)

COMMON THREADS INITIATIVE

REDUCE
WE make useful gear that lasts a long time
YOU don't buy what you don't need

REPAIR
WE help you repair your Patagonia gear
YOU pledge to fix what's broken

REUSE
WE help find a home for Patagonia gear you no longer need
YOU sell or pass it on*

RECYCLE
WE will take back your Patagonia gear that is worn out
YOU pledge to keep your stuff out of the landfill and incinerator

REIMAGINE
TOGETHER we reimagine a world where we take only what nature can replace

patagonia

[Traducció dels principis ètics]
INICIATIVA DE DENOMINADORS COMUNS
REDUIR
NOSALTRES fem roba útil que dura molt de temps
TU no compres el que no necessites
REPARAR
NOSALTRES t'ajudem a arreglar la teva roba Patagonia
TU et compromets a arreglar el que s'ha fet malbé
REUTILITZAR
NOSALTRES ajudem a trobar una llar per a la roba Patagonia que ja no necessites
TU la vens o la dónes
RECICLAR
NOSALTRES acceptarem que ens tornis la roba Patagonia que estigui gastada
TU et compromets a tenir les teves coses allunyades de l'abocador i de la incineradora
REIMAGINAR
JUNTS reimaginem un món on només agafem de la natura allò que podem reemplaçar

Imatge A. Imatge publicitària de la campanya «Don't buy this jacket» («No compris aquesta jaqueta») i principis ètics de l'empresa Patagonia

Imatge B. Anunci a tota pàgina publicat a *The New*

a) Expliqueu en què creieu que rau l'èxit del producte i de la campanya de publicitat de Patagonia.

b) De quina manera creieu que el disseny pot afavorir el consum responsable?

18. PAU 2016 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

En la imatge A podem observar una joguina per a infants. Aquesta joguina, de la marca txeca Golo, es basa en un sistema modular d'elements.

Imatge A

Responeu a les preguntes següents:

a) Què és un mòdul? Per a què serveix un sistema modular?

b) Quins avantatges proporciona el sistema modular a aquest disseny?

OPCIÓ B

Exercici 2

[2 punts]

El mur vegetal integra la vegetació en l'arquitectura d'una manera sostenible, innovadora i *ecofriendly* ('respectuosa amb el medi ambient'). L'estudi de disseny brasiler Rosenbaum ha col·laborat amb el programa de televisió *Caldeirão do Huck* en la construcció i la restauració d'habitatges de famílies amb recursos econòmics limitats. En un dels treballs ha creat un mur vegetal amb ampolles de plàstic PET (imatges G, H i I).

Comenteu les aportacions d'aquest projecte des dels punts de vista estètic, funcional, espacial i de sostenibilitat.

Imatge G

Imatge H

Imatge I

20. PAU 2015 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent i contesteu les dues preguntes que hi ha a continuació:

En aquest sentit, i vista l'evolució seguida per l'artefacte industrial, podem perfectament afirmar que […] l'ornament no només no ha desaparegut, sinó que s'ha revifat i està més viu que mai. La nostra indústria contemporània s'ha allunyat molt dels ideals dels arquitectes, dissenyadors i artistes, els quals, al tombant de segle, pensaven en uns processos d'emancipació dels homes en els quals la producció industrial tenia un paper central. Els nostres temps mostren, ben al contrari, com la utilitat necessària i permanent dels artefactes s'ha convertit en consum; la qualitat, en obsolescència ràpida, i el control dels recursos materials, en el malbaratament d'aquests recursos. La persuasió perquè l'usuari contemporani d'artefactes respongui a les exigències de la producció industrial moderna depèn, en una importantíssima part, del tractament ornamental. En efecte, parlar només de l'artefacte en termes de les seves funcions útils, del seu ús i dels problemes a l'hora de produir-lo ens aboca a una anàlisi crítica parcial i incompleta.

Per a entendre amb rigor crític el paper que els nostres artefactes tenen en els canvis i les permanències de les nostres condicions socioculturals, cal acceptar l'existència de decisions formals més enllà de totes les fonamentades en la tecnologia, l'ergonomia, el mercat, etc. És a dir, cal acceptar l'existència de tractaments ornamentals que ara, tot i estar camuflats, són tan reals com fa cent o mil anys.

Josep M. Martí i Font. *Introducció a la metodologia del disseny*.
Barcelona: Universitat de Barcelona, 1999, p. 40-41

a) Segons l'autor, quina relació hi ha entre l'ornament dels artefactes actuals i l'obsolescència programada?

***b*)** Com definiríeu l'ornament dels productes contemporanis, per exemple, el dels dispositius electrònics com ara un iPhone (imatge A)?

Imatge A

21. PAU 2015 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent i contesteu les dues preguntes que hi ha a continuació:

Els artefactes preindustrials, els creaven (i encara els creen) artesans que treballaven directament amb les primeres matèries; gairebé no hi havia separació entre l'activitat de dissenyar i la de crear, com sí que n'hi ha en el cas dels artefactes industrials.

[…]

Tot i això, el procés artesanal va produir objectes extremament adequats a les funcions que havien d'acomplir, que eren complexos en la forma i en la integració dels components, derivaven dels materials i dels processos de manufactura disponibles i s'hi adaptaven, i eren bellíssims.

[…]

El medi artificial dels artefactes va començar a canviar molt ràpidament amb la revolució industrial. Es van inventar materials nous, es van desenvolupar noves fonts d'energia per a impulsar les màquines, es van introduir nous processos de manufactura i les noves necessitats socials i tècniques requeriren artefactes nous de trinca.

Es va desenvolupar un procés industrial de disseny nou per a afrontar aquests canvis. En aquest procés, se separa el disseny de la creació i s'estableix el disseny com un ofici a part.

Nigel Cross. «Tècniques de disseny: passat, present i futur».
Temes de Disseny, núm. 12 (1995), p. 123-124

***a*)** En l'última frase del text, a què es refereix l'autor quan diu que «se separa el disseny de la creació»?

***b*)** Quines diferències hi ha entre l'artesania i el disseny?

22. PAU 2015 · Juny · Sèrie 4 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

«Allò que és lleig no es ven.» Aquesta és una idea que el dissenyador americà d'origen francès Raymond Loewy tenia present quan iniciava un nou projecte, i que va escriure en el seu llibre autobiogràfic titulat *Never leave well enough alone*, publicat a començament dels anys cinquanta del segle xx.

Raymond Loewy és el creador de dissenys tan coneguts com la imatge gràfica de l'empresa petroliera Shell (imatge A), la torradora Sears (imatge B) o l'autobús Greyhound Scenicruiser (imatge C).

Imatge A

Imatge B

Imatge C

Contesteu les dues qüestions següents:

a) Expliqueu les diferències entre els ideals del disseny racionalista i el postulat de Loewy «Allò que és lleig no es ven».

b) Tenint en compte les imatges A, B i C, comenteu què feia Loewy per propiciar que els seus productes fossin vendibles.

Exercici 1

[2 punts]

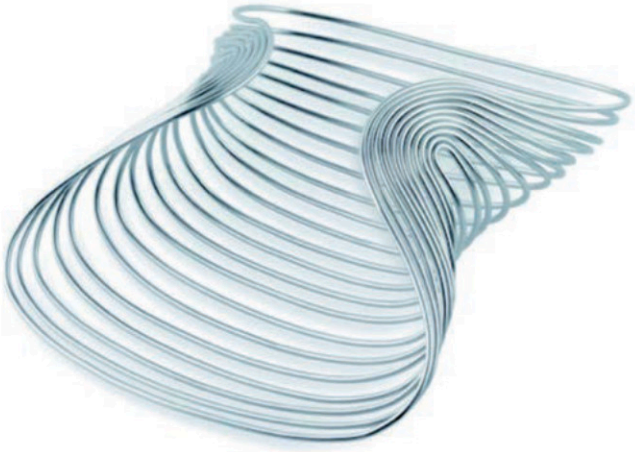
Observeu les dues fruiteres d'acer inoxidable de les imatges A i B, i contesteu les qüestions següents:

— Expliqueu detalladament les diferències dels processos de fabricació dels dos objectes. Tot i que són del mateix material, s'han fabricat seguint processos molt diferents.

— Quins inconvenients presenta cada fruitera en l'ús quotidià com a recipient per a contenir fruita?

Imatge A. Fruitera *Mediterraneo*. Emma Silvestris. Alessi. 29 cm

Imatge B. Fruitera *Marli*. Steven Blaess. Alessi. 21 cm

Exercici 1

[2 punts]

La revolució industrial va impulsar l'aplicació de processos mecànics a la fabricació de nous productes. Aquest fet va comportar grans canvis en el món laboral. Els obrers participaven cada cop menys en el procés global de producció i s'especialitzaven en una única tasca o en un nombre reduït de tasques.

Henry Ford va aplicar el sistema de producció massiva a la fabricació d'automòbils i va produir el Ford T (imatge A). Aquest era l'únic vehicle que sortia de la seva cadena de muntatge. La reducció radical del nombre de models va comportar la simplificació del procés productiu i, per tant, l'increment d'unitats fabricades. Els operaris es dedicaven a tasques força simples i repetitives, de manera que es guanyava temps en la fabricació global dels vehicles i s'evitaven errors de muntatge.

IMATGE A. Ford T. Model fabricat del 1908 al 1927

Gràcies a l'aplicació del muntatge en cadena, el Ford T va passar de costar 850 dòlars el 1908 a costar-ne 265 el 1922 i, per tant, va deixar de ser un bé exclusiu de les classes benestants i es va convertir en un bé de consum generalitzat. Aquest model va ser concebut per a les masses i totes les peces eren simples i pràctiques.

Contesteu les qüestions següents:

— Expliqueu les diferències productives entre els processos artesans tradicionals i l'activitat industrial a partir del disseny d'un model.

— Expliqueu per què és important que els dissenyadors dibuixin uns plànols molt precisos.

Exercici 1

[2 punts]

En una pàgina web dedicada a la promoció del turisme cultural i a la dinamització local del Pirineu lleidatà, es pot llegir el text següent:

En un paisatge de contrastos, amb indrets genuïnament mediterranis i racons feréstecs d'alta muntanya, els pobles de Rialp i la vall d'Àssua mantenen viva l'activitat de pagesos i artesans disposats a ensenyar-te el seu ofici i el lligam d'aquests amb el territori.

Contesteu les qüestions següents:

— Quines diferències hi ha entre l'artesania i el disseny?

— Expliqueu l'interès que pot tenir la revalorització de l'artesania des del punt de vista d'un dissenyador/a.

Imatge A

26. PAU 2012 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 1

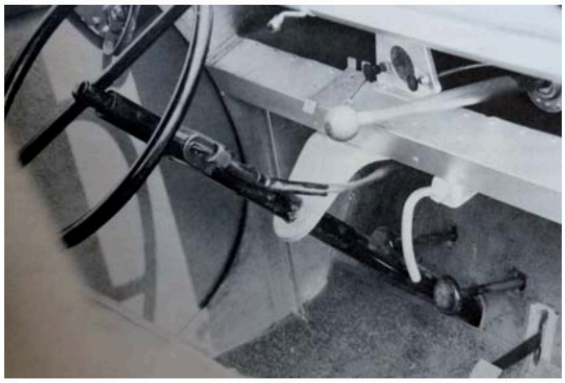
Exercici 1

[2 punts]

En les imatges A, B i C es mostra l'interior de tres automòbils. Contesteu les preguntes següents:

— Quines són les aportacions funcionals i simbòliques de cadascun dels tres interiors?

— Quins aspectes ergonòmics s'han introduït en cadascun dels models?

IMATGE A. Citroën 2 CV, 1948.

IMATGE B. Audi TT, 2004.

IMATGE C. Concepte de comandaments activables amb la veu (prototip no fabricat). Ford Motor Company, 2000.

OPCIÓ A

Exercici 2

[2 punts]

El vano plegable té l'origen a la Xina i al Japó del segle VII.

Amb el pas del temps, el vano ha perdut la funció que tenia segles enrere com a complement habitual del vestuari, sobretot de les dames, que el lluïen amb distinció i fins i tot l'empraven per a comunicar-se mitjançant tot un llenguatge de símbols.

El vano espanyol està format per les *barnilles*, el *claviller* (lloc on s'uneixen les barnilles) i el *país* o *paisatge*, que és la roba o el paper decorat (imatge B).

Expliqueu els principis de funcionalitat i de significació d'aquest objecte.

IMATGE B

OPCIÓ A

Exercici 2

[2 punts]

L'any 2002, a Espanya es van reciclar 243.000 tones d'alumini, i a l'Europa occidental, 3,6 milions de tones. Cal tenir en compte que l'alumini és un metall lleuger, abundant a la natura (és el tercer element en quantitat, després de l'oxigen i el silici) i barat de reciclar, encara que la producció metal·lúrgica n'és molt costosa, per la gran quantitat d'energia elèctrica que s'hi requereix. A més, és fàcil de mecanitzar, soldable i molt mal·leable, és a dir que se'n poden fer làmines múltiples fàcilment.

Ateses aquestes dades, l'alumini s'ha convertit en l'envàs de begudes més corrent arreu del món.

La imatge B mostra una evolució formal des de les primeres llaunes fins a les actuals.

Expliqueu raonadament el perquè d'aquest canvi de forma en els envasos de beguda lleugers.

IMATGE B

OPCIÓ B

Exercici 2

[2 punts]

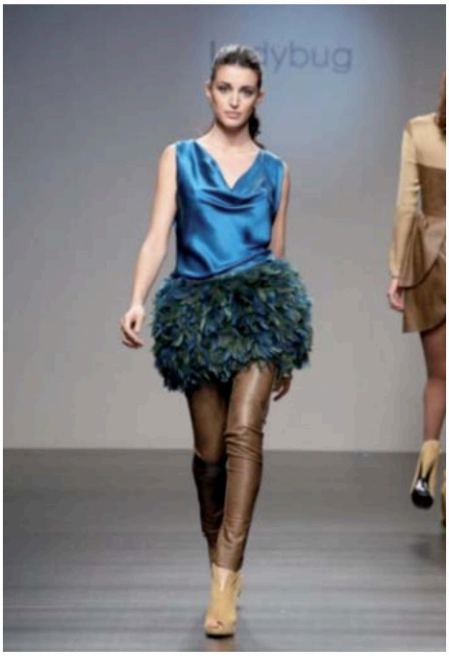
Públic objectiu

En publicitat, el terme *públic objectiu* (*target group*) fa referència als consumidors o usuaris potencials d'un producte o servei. Per dur a terme el llançament d'un producte i la publicitat que se'n fa, cal tenir en compte el públic objectiu i la classificació possible per sexe, edat, nivell socioeconòmic i cultural, lloc de residència o hàbits de compra, entre altres variables.

Indiqueu breument el públic objectiu específic de cadascuna d'aquestes tres propostes de la col·lecció tardor-hivern 2010-2011.

IMATGE C. Kling ens ofereix, per a la tardor-hivern 2010-2011, una col·lecció de vestits a l'estil dels anys seixanta.

IMATGE D. Cristina Ferreira, creadora de la firma Ladybug.

IMATGE E. Carolina Herrera, col·lecció tardor-hivern 2010-2011 a la Setmana de la Moda de Nova York.

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu el text següent, observeu la imatge A i contesteu les dues preguntes:

Els principis del *Disseny per a tothom* són set:

1. Ús equiparable. El disseny ha de proporcionar les mateixes formes d'ús a tots els usuaris.
2. Ús flexible. Ha d'oferir possibilitats d'elecció en els mètodes d'ús. S'hi ha de poder accedir amb qualsevol de les dues mans. Ha d'oferir exactitud i precisió.
3. Simple i intuïtiu. Se n'han d'eliminar les complexitats innecessàries per a simplificar-ne l'ús.
4. Informació perceptible. La forma ha de donar informació sobre l'ús.
5. Tolerància a l'error. El disseny ha de disposar dels elements per a minimitzar riscos o errors. També ha d'eliminar elements perillosos i fer més accessibles aquells que s'hi utilitzen.
6. Ha d'exigir poc esforç físic i utilitzar de manera raonable les forces per a operar-hi.
7. Mida i espai d'accés i ús. Qualsevol component ha de ser confortable i perceptible. Ha d'acomodar-se a variacions de la mida de la mà o d'altres parts del cos.

IMATGE A

— Quins d'aquests principis incompleixen els objectes de la imatge A?
— Com es podrien rectificar aquests possibles errors en els dos objectes?

Exercici 1

[2 punts]

Llegiu atentament el text següent sobre la història del disseny nord-americà:

> A partir dels anys trenta del segle XX la paraula *aerodinàmica* va passar de ser un vocable destinat a anomenar una ciència a ser l'expressió comuna d'un estil que va arribar a identificar-se amb tot el que era modern. En el sentit popular, el mot *aerodinàmic* esdevingué sinònim de *modern*, i això dóna una idea de la importància i de l'abast del fenomen que envairia el mercat mundial fins més enllà dels anys cinquanta. Qualsevol cosa que tingués unes línies gràcils i corbes era qualificada d'«aerodinàmica», encara que no hagués de solcar els aires, tant si es tractava d'una torradora, com d'una cuina, o d'una planxa.
>
> Isabel CAMPI. *Iniciació a la història del disseny industrial*. Barcelona: Edicions 62, 1994

Observeu els objectes de les imatges A i B i contesteu les preguntes següents:

— A partir de quins aspectes formals es pot justificar que tots dos objectes pertanyen a la línia aerodinàmica?

— Quina diferència hi ha entre un objecte i l'altre en relació amb el que explica el text?

IMATGE **A.** Tatra V8. F. Porsche, 1938.

IMATGE **B.** Afilallapis. R. Loewy, 1934.

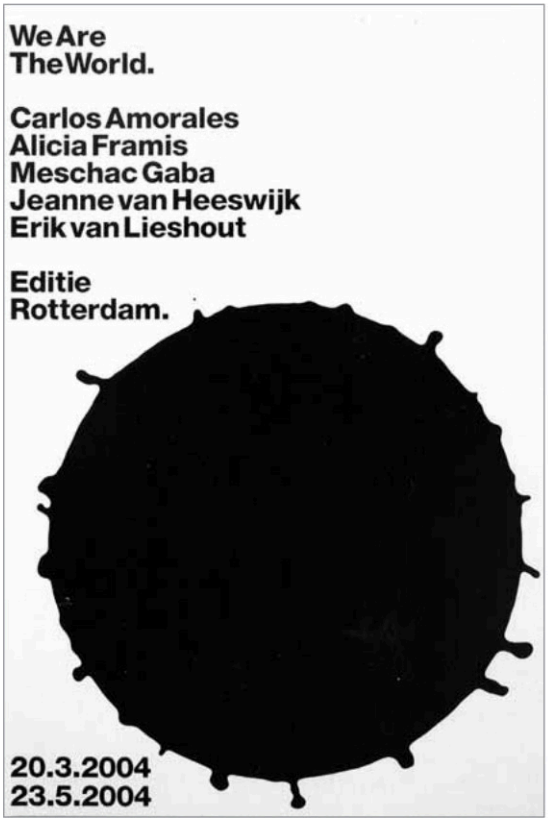
OPCIÓ A

Exercici 2

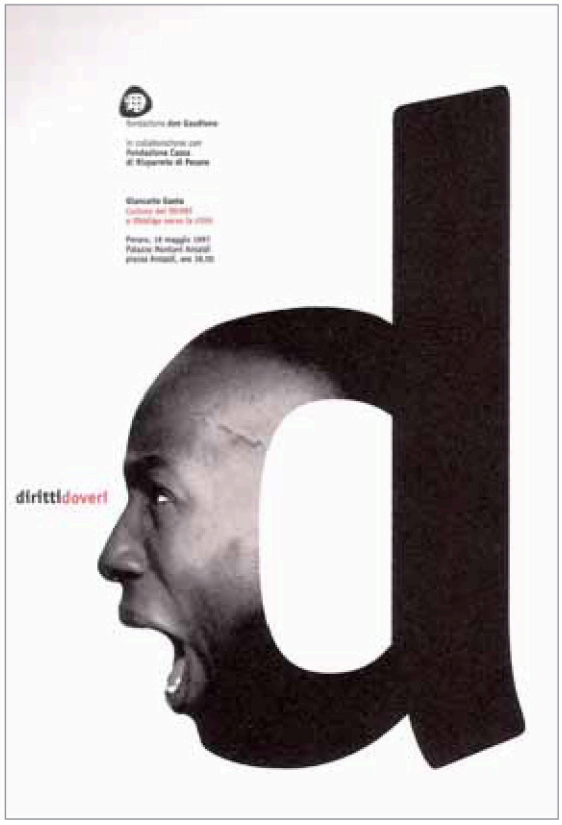
[2 punts]

Trieu UNA de les tres qüestions següents i resoleu-la:

2.1. Els cartells que es mostren en les imatges C i D presenten algunes semblances i algunes diferències. Exposeu-les de manera ordenada.

IMATGE C. Cartell d'Experimental Jetset per a una exposició a la Biennal de Venècia (2004).

IMATGE D. Cartell de Leonardo Sonnoli per a un congrés sobre drets i deures dels ciutadans a les àrees metropolitanes (1997).

2.2. El 1938, els germans hongaresos László i George Bíró van inventar i patentar el que es considera l'antecedent directe del bolígraf BIC Cristal (imatge E), amb una boleta a la punta, generalment d'acer o de tungstè, que, en contacte amb el paper, gira i dosifica la tinta. Actualment, d'aquest petit invent es venen cada dia quinze milions d'unitats arreu del món. Comenteu els principis fonamentals d'aquest disseny.

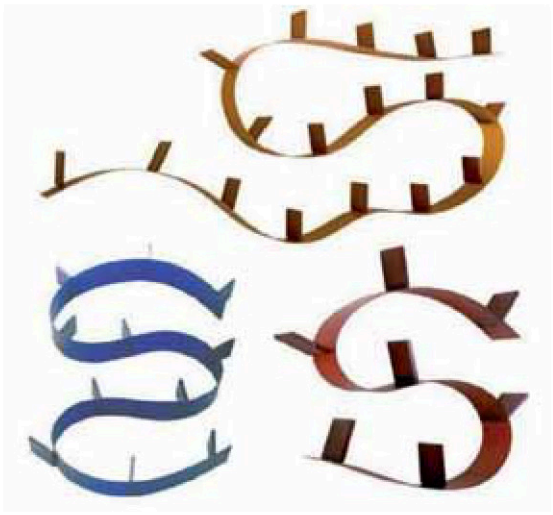
IMATGE E

2.3. Amb el prestatge Bookworm ('cuc de llibre' literalment o 'rata de biblioteca' en sentit figurat), el dissenyador Ron Arad va introduir amb èxit un cànon formal diferent del tradicional, segons el qual els mobles per a guardar llibres no han d'estar constituïts exclusivament per elements verticals i horitzontals (imatges F i G).

Analitzeu els principis fonamentals d'aquest disseny.

IMATGE F

IMATGE G

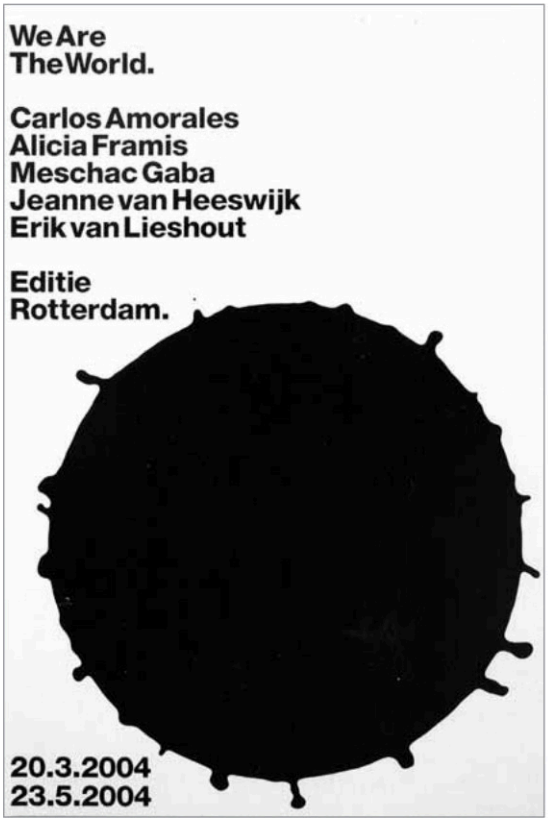
OPCIÓ B

Exercici 2

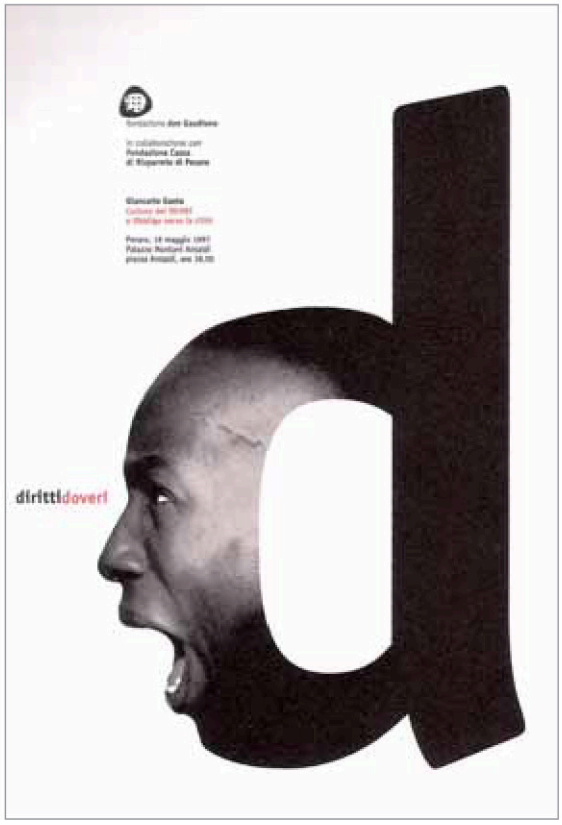
[2 punts]

Trieu UNA de les tres qüestions següents i resoleu-la:

2.1. Els cartells que es mostren en les imatges C i D presenten algunes semblances i algunes diferències. Exposeu-les de manera ordenada.

IMATGE C. Cartell d'Experimental Jetset per a una exposició a la Biennal de Venècia (2004).

IMATGE D. Cartell de Leonardo Sonnoli per a un congrés sobre drets i deures dels ciutadans a les àrees metropolitanes (1997).

2.2. El 1961, Rafael Marquina va dissenyar les setrilleres antidegoteig, sens dubte l'objecte més copiat de la història del disseny a Catalunya. Aquestes setrilleres van merèixer el Premi Delta d'Or 1961 de l'Associació de Disseny Industrial del Foment de les Arts Decoratives (ADI FAD) (imatges I i J). Expliqueu quines creieu que són les aportacions funcionals i estètiques més importants d'aquest disseny, que va tenir tant d'èxit.

IMATGE I

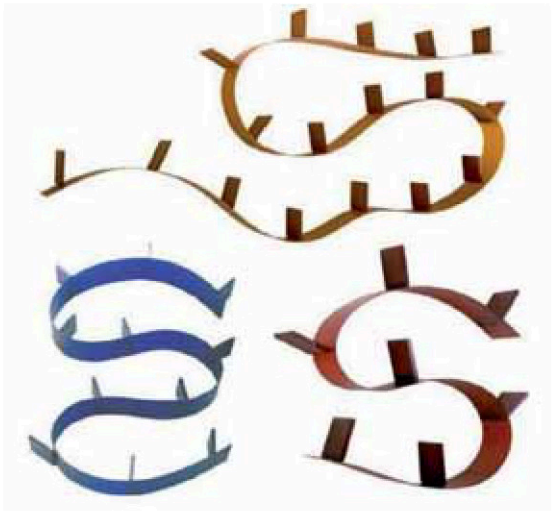
IMATGE J

2.3. Amb el prestatge Bookworm ('cuc de llibre' literalment o 'rata de biblioteca' en sentit figurat), el dissenyador Ron Arad va introduir amb èxit un cànon formal diferent del tradicional, segons el qual els mobles per a guardar llibres no han d'estar constituïts exclusivament per elements verticals i horitzontals (imatges F i G).

Analitzeu els principis fonamentals d'aquest disseny.

IMATGE F

IMATGE G

Exercici 1

[2 punts]

El dissenyador Vignelli celebra el valor estètic de la cadira de la imatge A amb el comentari següent:

> Sec en una cadira Brno tot el dia. No és la cadira més còmoda que hi ha. Hi ha milers d'altres cadires fetes per amics que són extraordinàries i molt més còmodes, però no n'hi ha cap que tingui aquesta classe: aquesta classe em fa massatges a la ment tota l'estona!
>
> Traducció feta a partir de les paraules de Massimo Vignelli que apareixen a l'article de Pauline SALIGA. «Architecture and Design in American Museums circa 2000». *Design Issues*, vol. 5, núm. 1 (1988)

Llegiu atentament el text i contesteu aquestes dues qüestions:

— Expliqueu quin tipus de funció compleix aquesta cadira segons aquest dissenyador.

— Comenteu algun objecte o alguns objectes d'ús quotidià que utilitzeu freqüentment i que us facin viure experiències similars i descriviu-les.

IMATGE A. Cadira Brno dissenyada per Mies van der Rohe l'any 1929.

OPCIÓ A

Exercici 2

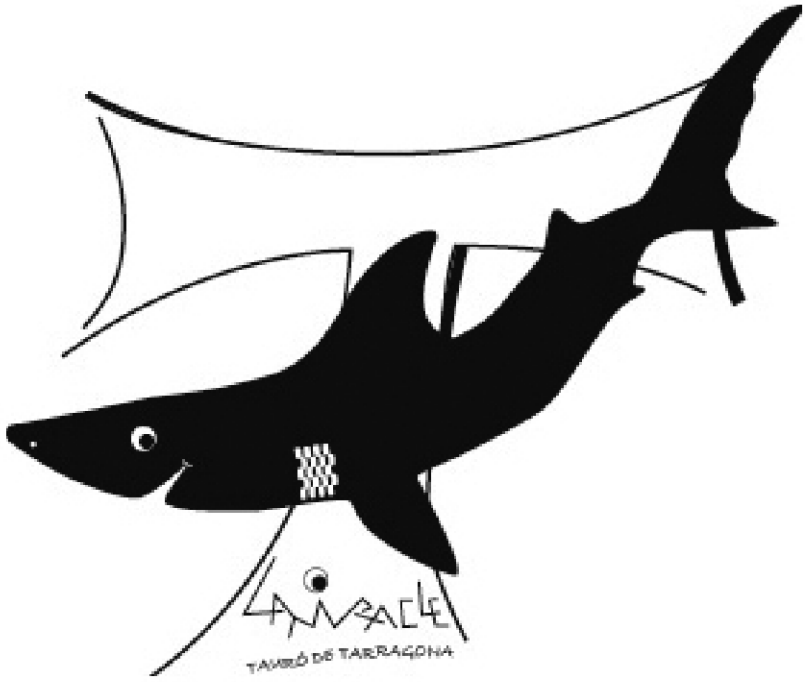
[2 punts]

Trieu UNA de les tres qüestions següents i resoleu-la:

2.1. L'estiu de l'any 2007, un tauró va arribar a la platja Miracle de Tarragona i va crear una expectació tan gran que moltes persones n'esperaven l'aparició a la platja durant hores. Aquest esdeveniment va inspirar el disseny d'una imatge gràfica per a la platja (imatge B), amb la qual es van fer samarretes i adhesius. Segons les paraules dels seus creadors:

Pel fet que el tauró va aparèixer de manera pacífica i tranquil·la, el logotip vol unir per sempre Tarragona i el tauró, i d'aquesta manera convertir-se en una de les formes d'identificar i projectar la ciutat, la seva hospitalitat, el seu patrimoni, les seves platges i la seva gastronomia.

Expliqueu quins són els trets formals d'aquesta imatge que fan referència a les intencions expressades pels seus creadors.

IMATGE B. La Miracle, imatge gràfica creada per l'artista plàstic Joan Paton i l'empresari Joan Ramon Garcia, estiu del 2007.

2.2. Expliqueu quines funcions pràctiques, estètiques i simbòliques compleix la cadira de la imatge C.

IMATGE C

2.3. En la imatge D es pot veure un tipus de cuina molt particular. Expliqueu de quina manera afavoreix aquesta cuina l'habitatge en general i comenteu quins inconvenients creieu que pot generar.

IMATGE D

3

OPCIÓ B

Exercici 2

[2 punts]

Trieu UNA de les tres qüestions següents i resoleu-la:

2.1. Les imatges següents corresponen a diferents portades d'un conegut diari, que l'any 2007 va ser guardonat amb l'European Newspaper Award (Premis Europeus de Disseny Periodístic).

El jurat del guardó va destacar que el diari té «una imatge dinàmica i urbana, oferta a través dels colors i dels tipus de lletra que fa servir. L'aspecte que tenen les pàgines ha esdevingut l'element distintiu d'un gran diari europeu».

Les tres portades s'han organitzat segons una retícula determinada. Podeu indicar gràficament quina és aquesta retícula?

2.2. Observeu el vestíbul que es mostra en la imatge.

Segons el *fengshui* (antiga pràctica xinesa que procura obtenir l'harmonia en els habitatges), aquest vestíbul és acollidor i afavoreix l'entrada d'energia o *chi*.

Quins creieu que són els aspectes que contribueixen al fet que aquest vestíbul sigui acollidor?

2.3. En una entrevista a la tardor passada, el dissenyador Adolfo Domínguez comentava el següent:

> L'alta costura no existeix, pertany a un altre temps. L'última es va fer als anys cinquanta i seixanta. El que fa avui John Galliano és un espectacle que no té res a veure amb Balenciaga. El *prêt-à-porter* ho ha devorat tot. En queda tan poca cosa...

Podeu explicar quines són les diferències entre l'alta costura i el *prêt-à-porter*?

OPCIÓ A

Exercici 2

[2 punts]

Trieu UNA de les tres qüestions següents i resoleu-la:

2.1. En la imatge C es mostra la imatge gràfica de l'estudi de disseny gràfic de Sharon Musikar. Expliqueu què ha volgut fer entendre la dissenyadora als seus possibles clients o clientes amb aquesta imatge gràfica.

IMATGE C

2

2.2. L'empresa Canpull ha produït un obridor per a llaunes amb el sistema «d'obertura fàcil» (imatge D). Expliqueu a quin possible error del mecanisme «d'obertura fàcil» fa referència la concepció d'aquest objecte i valoreu-ne la utilitat segons la vostra pròpia experiència.

IMATGE D

2.3. En la imatge E es mostra la Flying Carpet, d'Anna Mir i Emili Padrós. Expliqueu com revalora el concepte de catifa i comenteu-ne els avantatges i els inconvenients.

IMATGE E

3

Exercici 1

[2 punts]

En les imatges A, B i C es mostren diferents fotografies de contenidors. Analitzeu-les i compareu-les a partir de la llista de característiques següents:

Característiques funcionals:

— Protegir dels agents externs: la calor, el fred, la pols, els cops, la pressió, etc.
— Emmagatzemar.
— Transportar.
— Dosificar.

Característiques comunicatives, econòmiques i mediambientals.

Imatge A. Beina de pèsols, extreta de la portada del catàleg *L'envàs: Made in Catalonia*.

IMATGE B. Vestit de nit, del dissenyador Jean Paul Gaultier.

IMATGE C. Arquitectura efímera per a l'exposició itinerant de l'arquitecte Shigeru Ban.

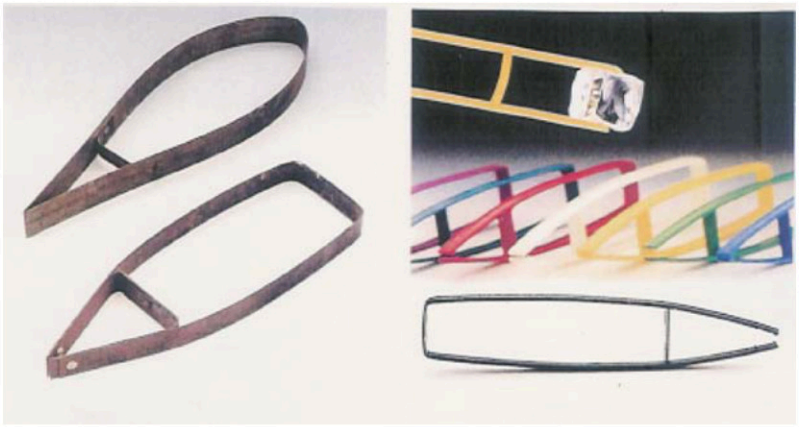
39. PAU 2007 · Juny · Sèrie 1 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

Les creacions d'André Ricard han aportat al món del disseny objectes simples de gran eficàcia i innovació. Les pinces de gel, que es mostren en la imatge A, van obtenir el Premi Delta d'Or de l'Associació de Disseny Industrial del Foment de les Arts Decoratives (ADI-FAD) de 1964.

Analitzeu aquest objecte i destaqueu la variació singular que el diferencia de les pinces tradicionals pel que fa a l'ús. Per fer-ho, podeu dibuixar esquemes explicatius del funcionament i de l'adaptació ergonòmica de la peça, que podeu acompanyar d'una breu explicació.

Imatge A. Pinces de gel, 1964.

40. PAU 2007 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

Exercici 1

[2 punts]

En la imatge A podeu veure un disseny de l'ONG Architecture for Humanity, sobre el qual s'ha escrit el següent:

Un invent que serveix per a mostrar que el bon disseny, per senzill que sigui, pot millorar la qualitat de vida de moltes persones és l'anomenat *Hippo Water Roller*. Ha tret, literalment, molts pesos de sobre a milers de dones i infants sud-africans encarregats de la dura tasca de portar a casa aigua del pou cada dia. Es tracta d'un bidó de plàstic amb capacitat per a noranta litres que, en lloc de portar-se a sobre, s'empeny mitjançant un manillar metàl·lic semblant al d'un cotxet infantil. La forma rodona del bidó fa que es desplaci amb la facilitat d'una roda, la qual cosa estalvia esforç i temps per un cost aproximat de seixanta euros.

IMATGE A

Observeu la imatge i responeu a les qüestions següents:

— Quines diferències hi ha, segons el vostre parer, entre aquest tipus de disseny i el que predomina en la societat occidental actual?

— Citeu altres dissenys d'objectes quotidians que hagin suposat un alleugeriment de les feines domèstiques.

Districte universitari de Cat

Exercici 1 [3 punts]

En una revista especialitzada en esport apareix l'article següent sobre les característiques d'uns mitjons:

Mitjons Lorpen STF

Els STF són d'un gruix mitjà i estan indicats per a dies molt freds. El material emprat és el Polartec Power Strecht (PPS), que amb una composició de polièster, niló i licra garanteixen escalfor i adaptabilitat. Estan reforçats amb doble capa de PPS a la zona de la canyella i el taló, la planta i els dits. El puny és elàstic i confeccionat de manera que no rellisqui mai cap a l'interior de la bota i produeixi les incomodíssimes arrugues. A més de les zones reforçades esmentades, tot el mitjó és de PPS. Aquest material té unes característiques úniques, entre les quals destaquen el tractament antibacterià per reduir l'olor de la suor dels peus. D'altra banda, el revestiment interior s'asseca de forma ràpida i les fibres estan disposades de tal manera que expulsen el vapor d'aigua cap a l'exterior del mitjó. La superfície exterior és molt resistent a l'aborrallonament (*pilling*) (boletes de material degudes al fregament) i el teixit és elàstic en quatre direccions, per la qual cosa la seva adaptabilitat és absoluta.

Llegiu atentament el text i indiqueu quins aspectes es poden entendre com a consideracions ergonòmiques, quins com a consideracions antropomètriques i quins corresponen a aspectes estètics o formals.

Universitat de Catalunya. PAU de Catalunya

Exercici 1 [3 punts]

Tant la innovació com la tradició desenvolupen un paper important en la majoria de projectes de disseny. Encara que normalment són conceptes oposats, de vegades conviuen en un mateix objecte. Comenteu quins aspectes de tradició i innovació destacaríeu en aquest balancí de vímet de la firma Ikea (imatge A).

Imatge A

Universitat de Catalunya
Organització de les PAU de Catalunya

Exercici 1 [3 punts]

El disseny d'automòbils ha evolucionat molt des dels seus inicis. En un principi els objectius en el disseny de cotxes van estar centrats a resoldre el funcionament de la mateixa màquina i la minimització de l'energia necessària: mecànica, aerodinàmica, etc. En una segona fase, els esforços es van concentrar en l'ergonomia i l'adaptació de la màquina a l'home per obtenir comoditat, eficàcia i confort. Un cop tot això ha estat superat, i en un tercer nivell, els propòsits plantejats impliquen el respecte amb el medi ambient i l'ecologia. Comenteu els models d'automòbil de les següents imatges argumentant en quina de les fases esmentades els situaríeu.

Imatge A. Renault Ellypse. Equipat amb plaques solars al sostre que s'encarreguen d'alimentar el sistema de climatització. La carrosseria està fabricada a base d'alumini i plàstics recuperats que són fàcilment desmuntables.
Imatge B. Citroën C5. Prestacions interiors.
Imatge C. Saab 92. Projectat pel dissenyador suec Sixten Sason el 1947.
Imatge D. Model Q de Dion Bouton, produït el 1903.

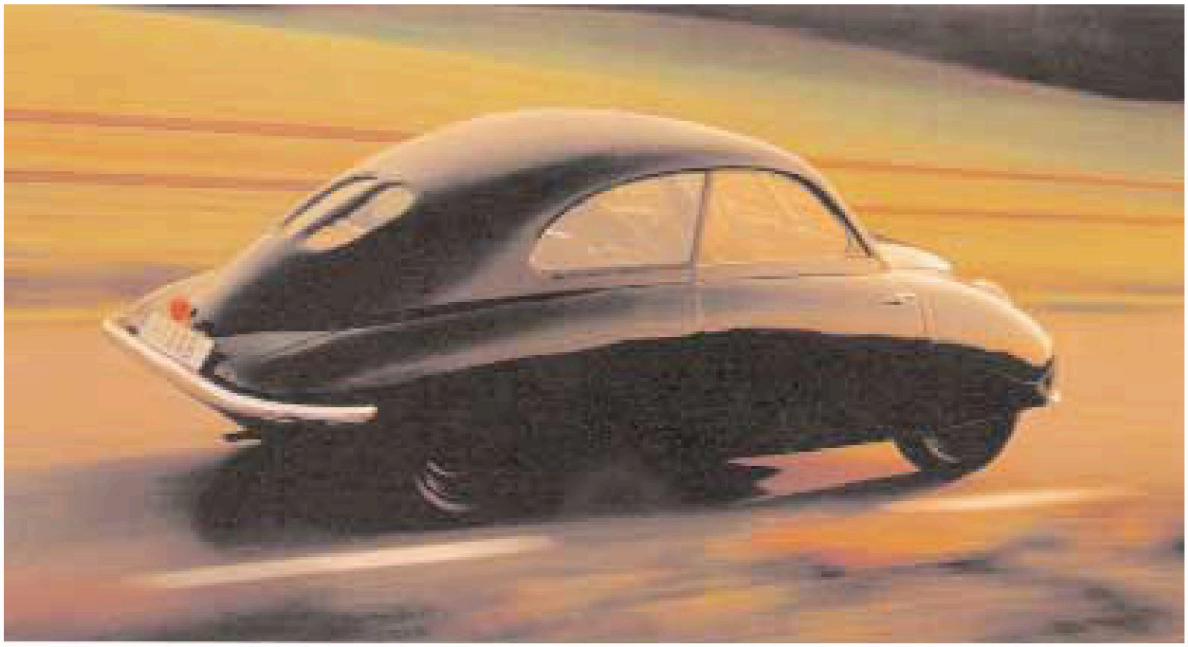
Imatge A

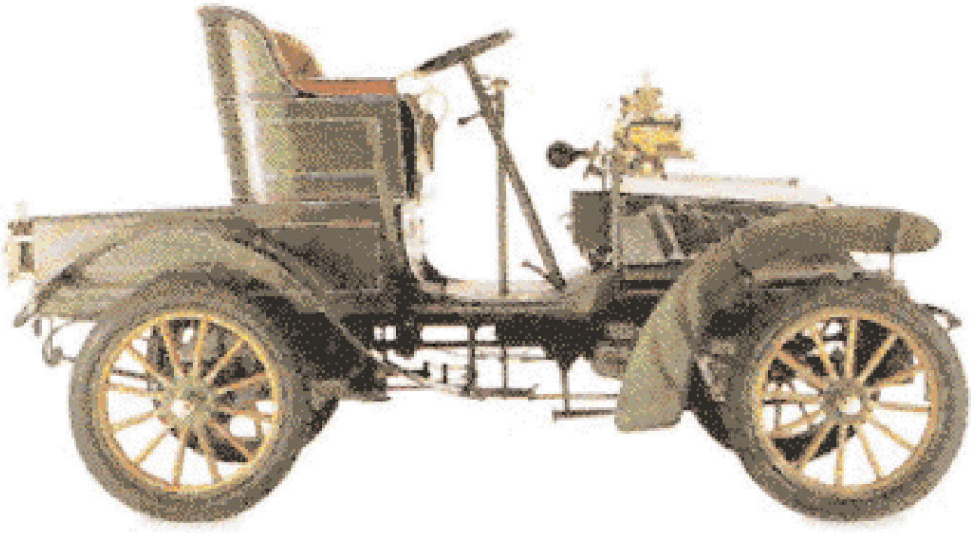
Imatge B

Imatge C

Imatge D

Universitat de Catalunya
Organització de les PAU de Catalunya

OPCIÓ A

Exercici 2 [3 punts]

Trieu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

2.1. Comenteu el vestit inflable d'Emma Hollerhead titulat *Dress and 3 Stages of an inflatable Dress* –vestit i tres etapes d'un vestit inflable– i argumenteu els usos que pot tenir. (Imatge A.)

2.2. A la imatge B es poden veure els recipients de plàstic que fabrica l'empresa nord-americana Tupperware des de l'any 1946 i que es van posar molt de moda als anys cinquanta. Expliqueu quines creieu que són les aportacions funcionals d'aquest nou element de plàstic en la cuina moderna i per què va tenir tant d'èxit entre les noves mestresses de casa.

2.3. Observeu l'interior projectat pel dissenyador escocès Charles Rennie Mackintosh l'any 1907. (Imatge C.) En aquesta època dominava l'Art Nouveau a tot Europa, presidit majoritàriament per l'ús de línies corbes. Analitzeu detalladament aquest interior i comenteu quines diferències formals trobeu entre aquesta habitació i el que recordeu del Modernisme català.

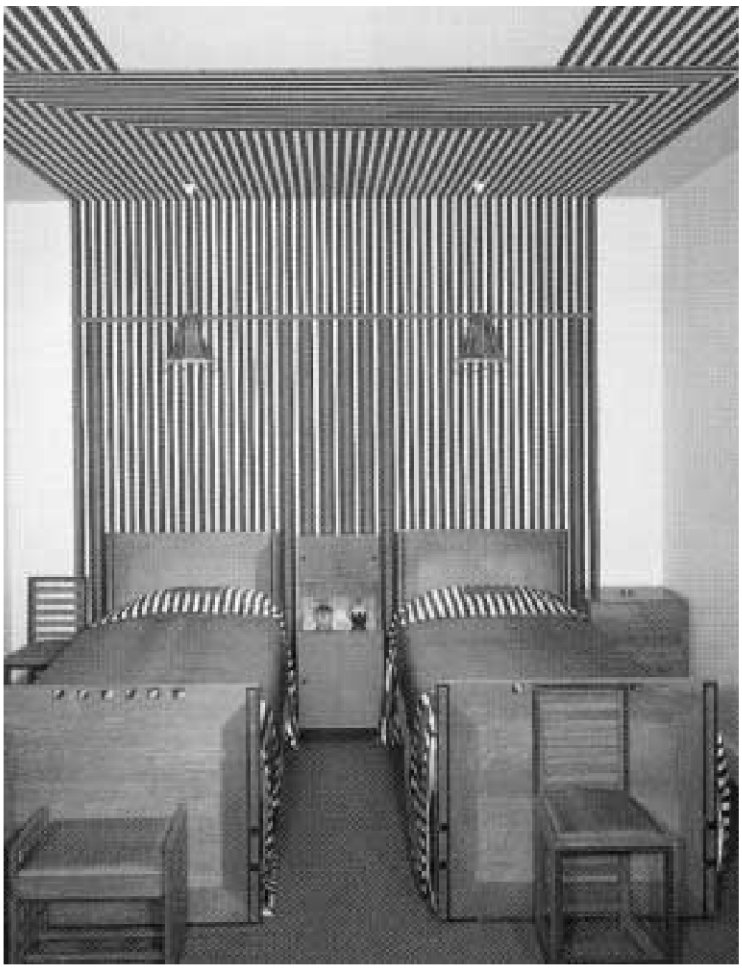
Imatge A

Imatge B

Imatge C

45. PAU 2003 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

OPCIÓ B

Exercici 2 [3 punts]

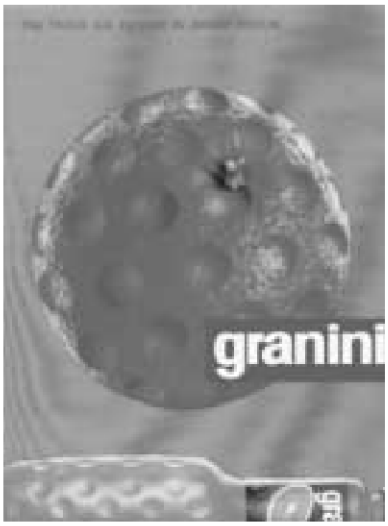
Trieu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

2.1. A les imatges D, E i F es poden veure tres cartells de la campanya publicitària dels sucs de fruita Granini realitzada per Lowe FMRG. Comenteu com a mínim tres de les característiques gràfiques que han fet que aquesta campanya tingués tant d'èxit.

2.2. Comenteu el vestit inflable d'Emma Hollerhead titulat *Dress and 3 Stages of an inflatable Dress* –vestit i tres etapes d'un vestit inflable– i argumenteu els usos que pot tenir. (Imatge A.)

2.3. A la imatge B es poden veure els recipients de plàstic que fabrica l'empresa nord-americana Tupperware des de l'any 1946 i que es van posar molt de moda als anys cinquanta. Expliqueu quines creieu que són les aportacions funcionals d'aquest nou element de plàstic en la cuina moderna i per què va tenir tant d'èxit entre les noves mestresses de casa.

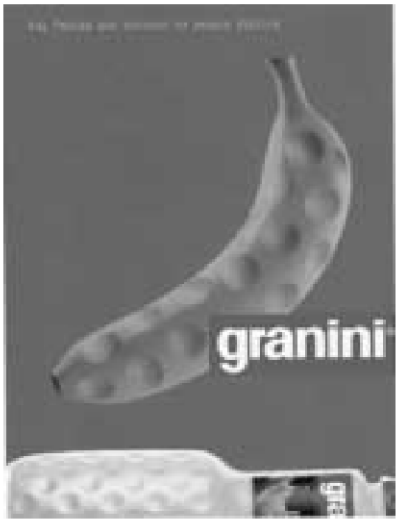
Imatge D

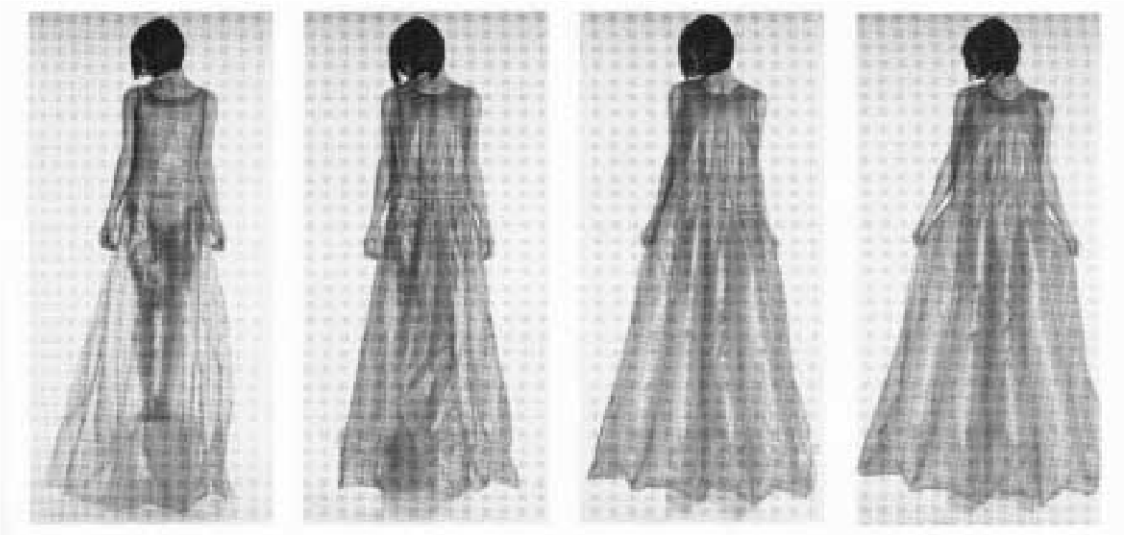
Imatge E

Imatge F

Imatge A

Imatge B

46. PAU 2003 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció A)

Distribució

OPCIÓ A

Exercici 2 [3 punts]

Trieu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

2.1. A la imatge A apareix un plànol del metro de Barcelona. Expliqueu el codi comunicatiu emprat i descriviu-ne les característiques gràfiques.

2.2. El patinet és un giny de transport individual que últimament s'ha revaloritzat. (Imatge B.) Descriviu detalladament els elements estructurals fonamentals per al seu funcionament. Quina és la funció o funcions que acompleixen cada un d'aquests elements?

2.3. Considereu que s'obren unes galeries comercials noves amb diferents espais que s'han de convertir en botigues de diferents marques. A un mateix interiorista se li demana que faci el projecte per muntar una botiga destinada a la venda de roba de senyora de molta qualitat i una altra destinada a la venda de calçat infantil. Comenteu les diferències de plantejament en l'equipament d'espais i les necessitats de l'una i l'altra botiga.

de Catalunya
ció de les PAU de Catalunya

Imatge A

Imatge B

47. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció A)

OPCIÓ A

Exercici 2 [3 punts]

Escolliu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

a) Un alumne de Batxillerat d'Arts pertany a una d'aquestes colles de diables que animen les festes majors amb foc i petards participant activament en els correfocs i vol dissenyar el vestit per al seu grup. Quina llista d'exigències funcionals haurà de tenir presents a l'hora de plantejar-se el problema? Per enfocar aquest plantejament, s'ha de pensar també en funcionalitats d'emergència.

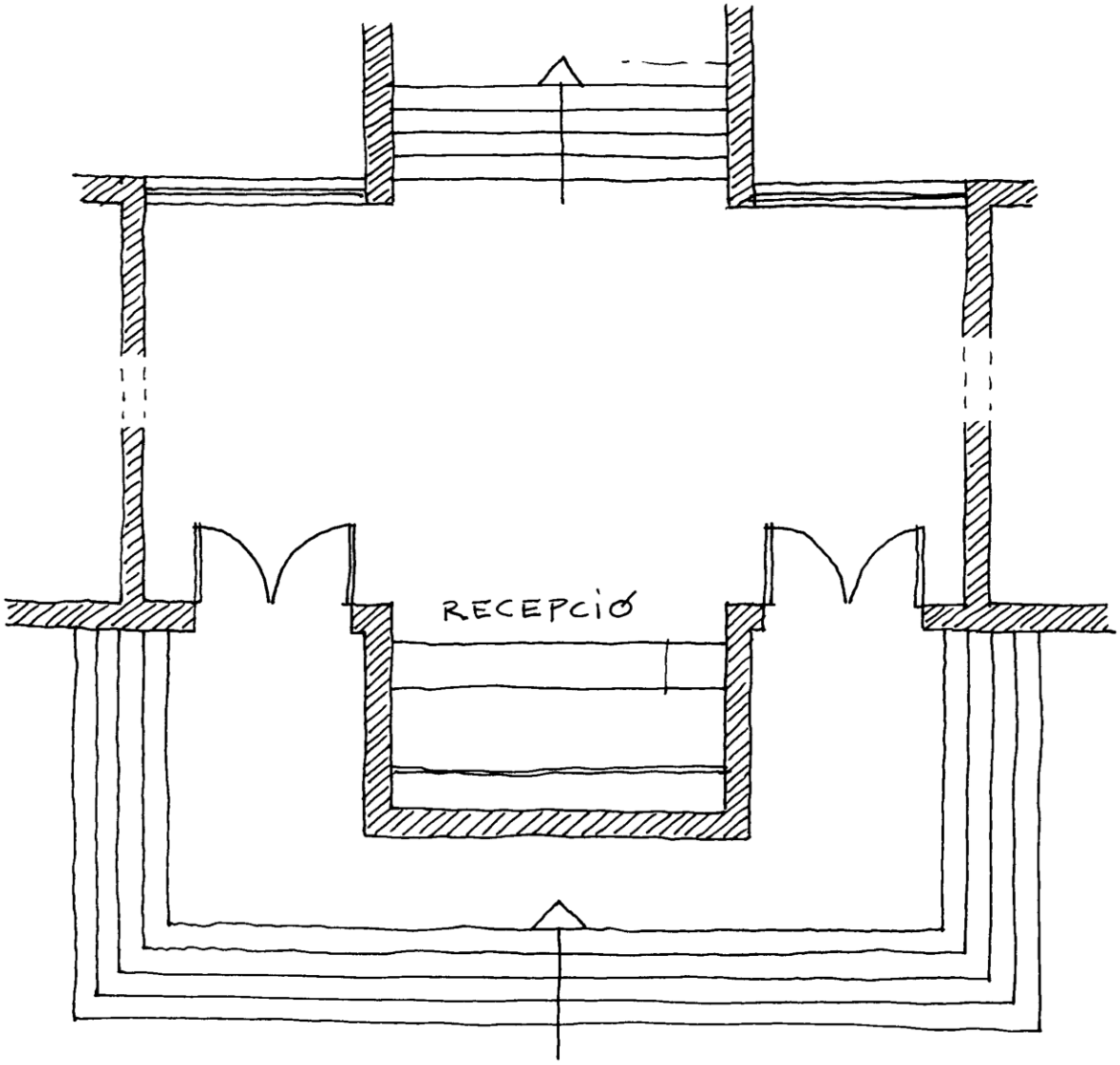
b) L'home de la il·lustració 2 es desplaça sobre el vehicle anomenat *dandy horse,* que va precedir la bicicleta a començament del segle XIX. Comparat amb les actuals bicicletes de passeig, presenta defectes funcionals notables. Descriviu aquests defectes a partir de les funcions normalment exigibles (no a partir dels mecanismes, que són només una conseqüència de la funció que han de resoldre).

c) La il·lustració 3 representa la planta del vestíbul d'un edifici públic en què es poden observar tres defectes funcionals importants. Es demana que els detecteu i en descrigueu la ineficiència.

Il·lustració 2

Il·lustració 3

48. PAU 2002 · Setembre · Sèrie 1 · Exercici 2 (Opció B)

OPCIÓ B

Exercici 2 [3 punts]

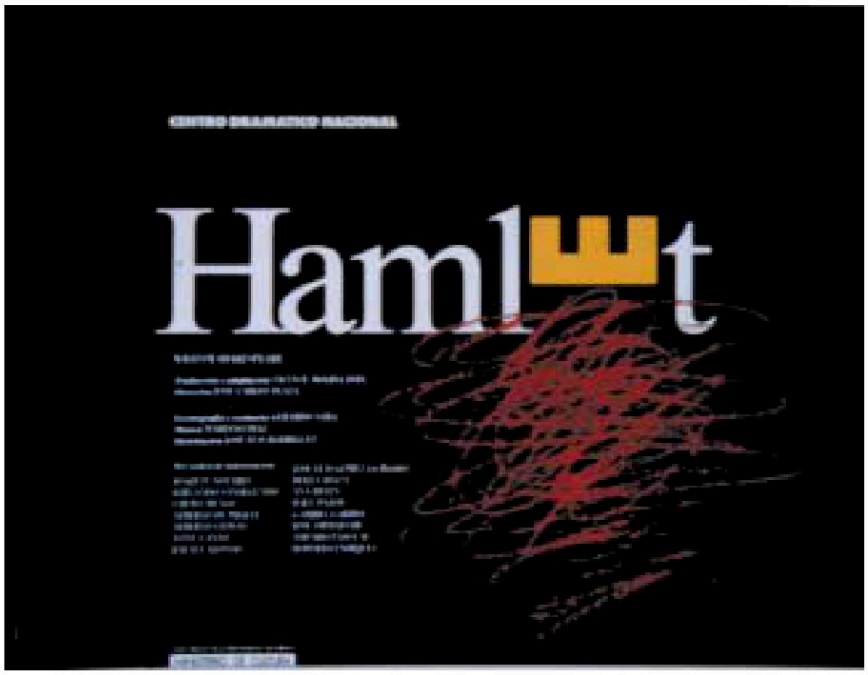
Escolliu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

a) Roberto Turégano és autor del cartell que figura a la il·lustració 4, que fa referència al *Hamlet* que el 1989 es va presentar al Centro Dramático Nacional. De les lectures bàsiques d'atributs sígnics implicats en aquest disseny, es demana que n'identifiqueu tres.

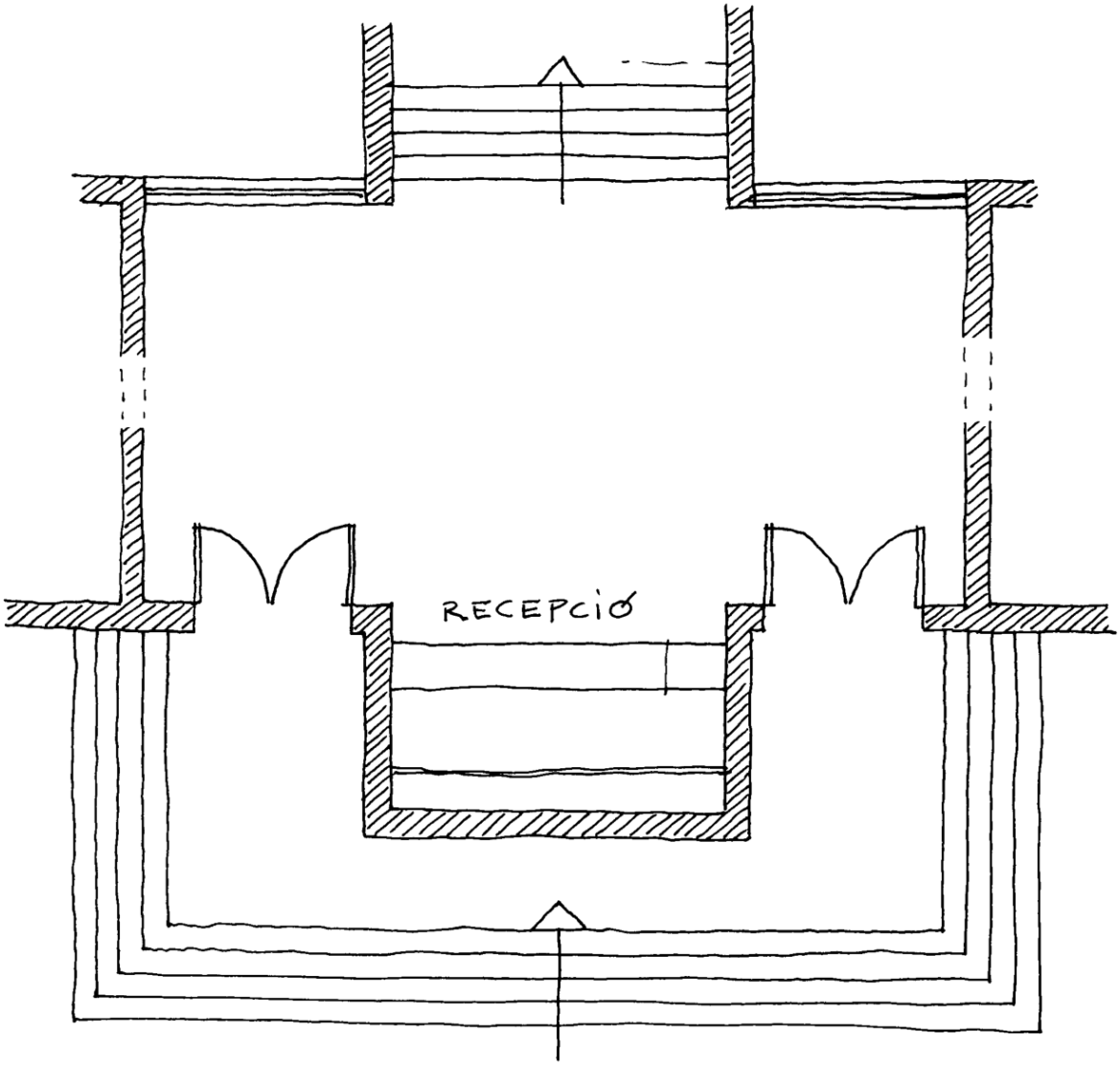
b) Un alumne de Batxillerat d'Arts pertany a una d'aquestes colles de diables que animen les festes majors amb foc i petards participant activament en els correfocs i vol dissenyar el vestit del seu grup. Quina llista d'exigències funcionals haurà de tenir presents a l'hora de plantejar-se el problema? Per enfocar aquest plantejament, s'ha de pensar també en funcionalitats d'emergència.

c) La il·lustració 3 representa la planta del vestíbul d'un edifici públic en què es poden observar tres defectes funcionals importants. Es demana que els detecteu i en descrigueu la ineficiència.

Il·lustració 4

Il·lustració 3

49. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 1

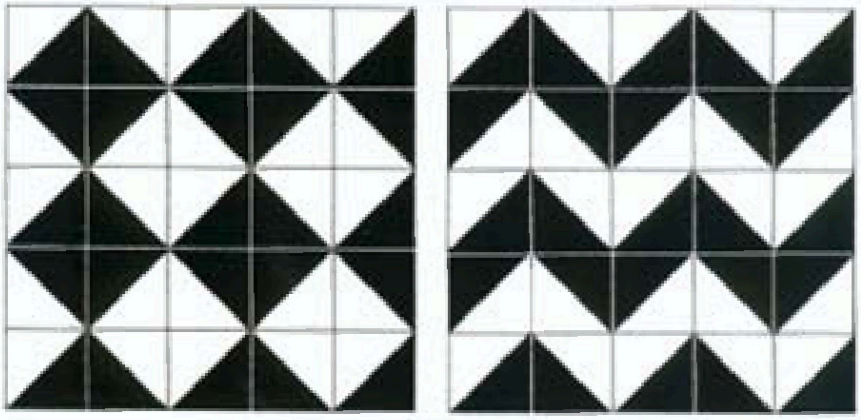
Exercici 1 [3 punts]

Resoleu la qüestió següent:

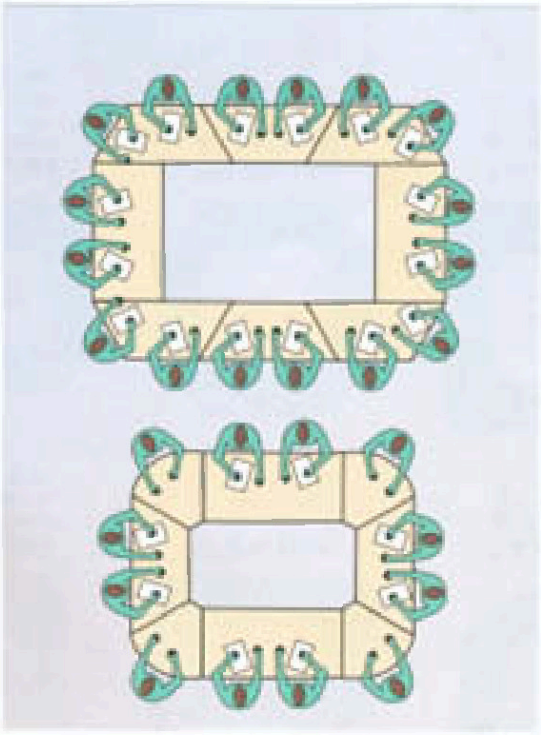
A les il·lustracions 1a, 1b i 1c es poden veure una construcció feta amb *Lego,* un enrajolat i uns mobles d'oficina. Malgrat la diversitat de mides, ús i abast dimensional, els tres dissenys parteixen d'un mateix concepte. Es demana que identifiqueu aquest concepte i en justifiqueu la utilitat.

Il·lustració 1a

Il·lustració 1b

Il·lustració 1c

50. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció A)

OPCIÓ A

Exercici 2 [3 punts]

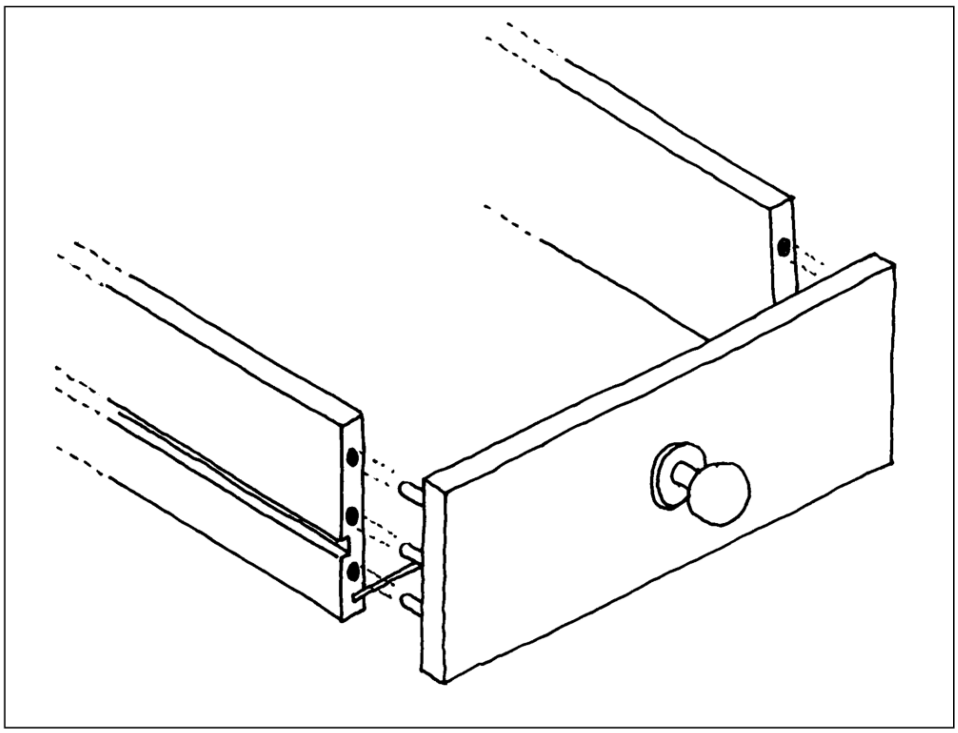
Escolliu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

a) Esbosseu gràficament l'enfocament elemental (sense mides ni detalls concrets) d'un davantal que s'hagués de realitzar a partir de només dues peces de roba. Com s'haurà de fer perquè les costures amaguin les vores esfilagarsables?

b) A la il·lustració 2 es representa el frontal d'un calaix de fusta i la seva unió amb els laterals (també de fusta) realitzada amb espigues de fusta encolades. Es demana que deduïu si aquesta unió està ben dissenyada o no i que respongueu de manera argumentada.

c) En l'àmbit domèstic, les funcions 1 i 2 descrites a continuació demanen diferents llums artificials que poden comportar dues incompatibilitats bàsiques per a les funcions 3 i 4, si totes les funcions es fan al mateix temps. Es demana que detecteu i descrigueu aquestes dues possibles incompatibilitats, respecte a: 1. Disposar d'un ambient càlid i agradable. 2. Fer àpats en família. 3. Mirar la televisió. 4. Llegir al sofà.

Il·lustració 2

51. PAU 2002 · Juny · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció B)

OPCIÓ B

Exercici 2 [3 punts]

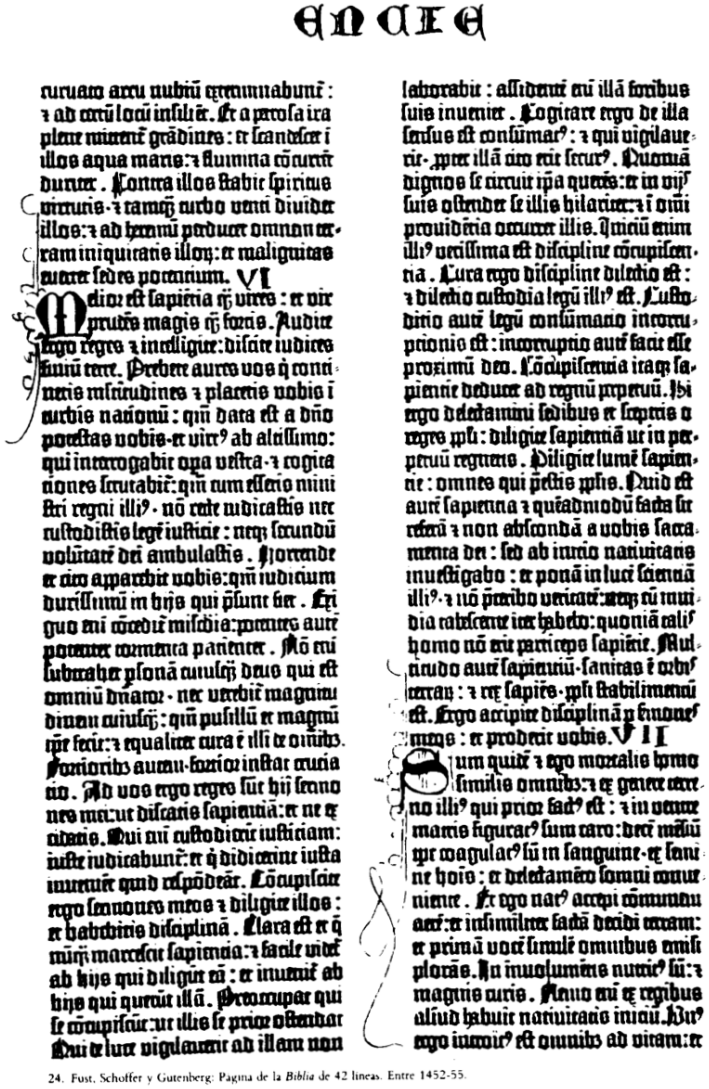
Escolliu i resoleu una sola qüestió de les tres següents:

a) A l'anomenada *Bíblia de 42 línies* de Gutenberg (il·lustració 3; 1500 aprox.) es poden advertir dues característiques transmeses al que més endavant s'anomenaria *disseny gràfic.* Es demana que identifiqueu aquestes característiques.

b) Esbosseu gràficament l'enfocament elemental (sense mides ni detalls concrets) d'un davantal que s'hagués de realitzar a partir de només dues peces de roba. Com s'haurà de fer perquè les costures amaguin les vores esfilagarsables?

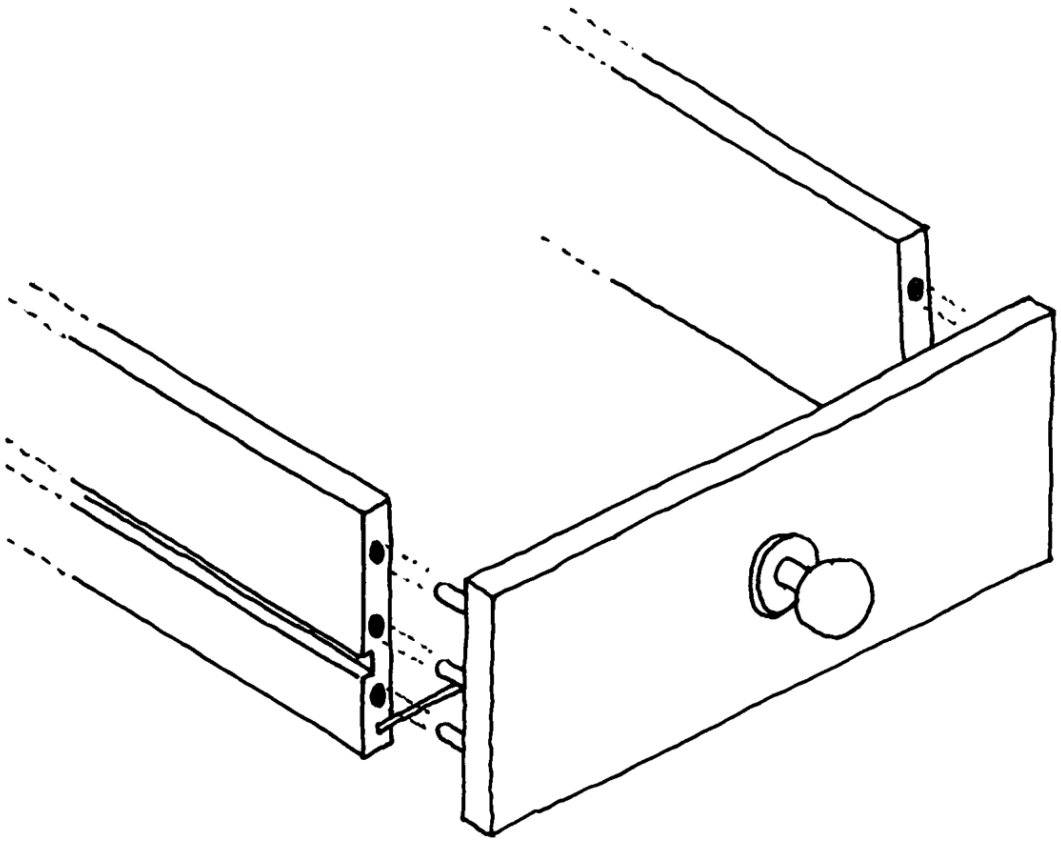
c) A la il·lustració 2 es representa el frontal d'un calaix de fusta i la seva unió amb els laterals (també de fusta) realitzada amb espigues de fusta encolades. Es demana que deduïu si aquesta unió està ben dissenyada o no i que responsgueu de manera argumentada.

Il·lustració 3

24. Fust, Schoffer y Gutenberg: Página de la *Biblia* de 42 líneas. Entre 1452-55.

Il·lustració 2

Districte universitari de C
Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Coordinació i Organització de les PAU de Catalunya

Exercici 1 [3 punts]

Resoleu la qüestió següent:

La fotografia de la il·lustració 1 reprodueix un accés a una estació de metro. Suposant que aquesta boca sigui l'única manera d'accedir a les andanes, es demana que identifiqueu un defecte bàsic en la seva concepció i que expliqueu, acceptant que el metro és un mitjà de transport públic al servei de tots els ciutadans, per què aquest defecte constitueix un error notable en el plantejament que precedeix tota solució en disseny.

Il·lustració 1

53. PAU 2001 · Setembre · Sèrie 4 · Exercici 2

Exercici 2 [2 punts]

Pareu atenció a la reflexió següent i responeu a la qüestió:

Si observem la relació massís/buit a les façanes a través de la Història, comprovarem que (deixant de banda la seva funció de protecció de la intempèrie) els murs exteriors, destinats antigament sobretot a funcions relacionades amb la seguretat i també a exercir de cossos portants, esdevenen avui mers tancaments defensors de la intimitat alhora que amplien les seves obertures per tal de permetre més entrada de llum natural i més vista. Des d'un punt de vista sociològic, és possible que la gent que antigament treballava a l'exterior necessitava menys llum i vistes que nosaltres, que treballem quasi sempre a l'interior dels edificis. Però des d'un punt de vista constructiu, la diferència entre les estretes obertures antigues i les actuals es basa en uns fets tecnològics concrets, dos dels quals, molt importants, estan bàsicament relacionats amb la Revolució Industrial.

Quins són aquests fets?
Raoneu breument i per escrit la vostra resposta.

54. PAU 2001 · Juny · Sèrie 5 · Exercici 2

Exercici 2 [2 punts]

Amb motiu de la Primavera del disseny de 1999, es va exposar a la Fundació Miró de Barcelona l'obra d'André Ricard, reconegut degà del disseny industrial espanyol, dins i fora de les nostres fronteres. A l'exposició s'accedia a través d'una col·lecció heterogènia d'objectes provinents de diverses cultures: porrons tradicionals de vidre, pinces de bambú, pintes africanes i asiàtiques… Això situava l'espectador davant l'interrogant de si aquells objectes eren allà com a mostra de bon disseny, o com a mostra del que no és disseny. Sobre això, es demana:

• Estabiliu la relació entre artesania i disseny a través dels apartats següents:

a) El fet de l'artesania és contraposat al disseny o no? Per què?
b) Quin fet és determinant en el cas de l'artesania, i quines conseqüències comporta respecte al disseny?

uri de Catalunya
ració de les PAAU a Catalunya

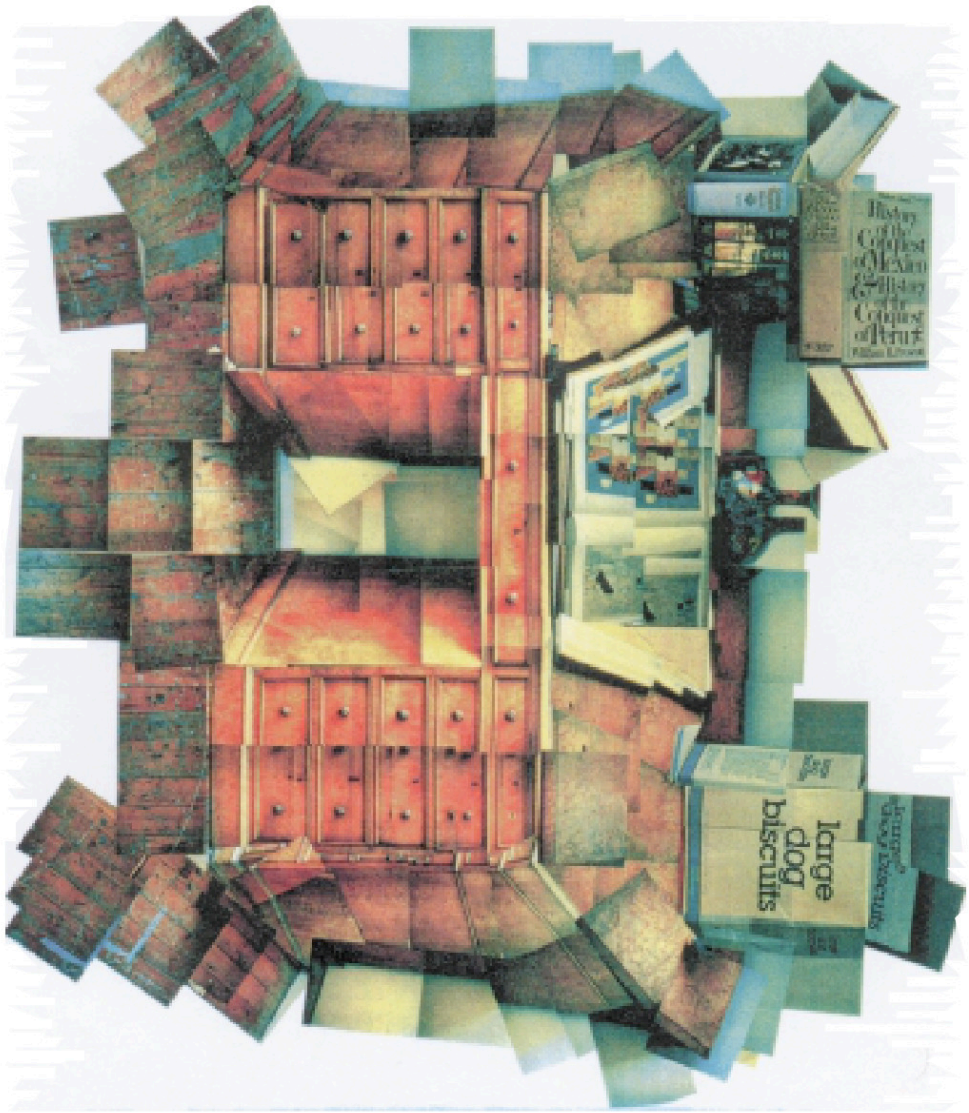
Exercici 2 [2 punts]

• Observeu la imatge 2 i contesteu la qüestió següent:

Quina relació hi ha entre la «recomposició de l'espai» que fa D. Hockney en la seva obra *La taula de despatx* i la «descomposició de la imatge» estudiada en l'exercici 1 com a recurs publicitari? Raoneu la resposta.

Imatge 2. David Hockney, *La taula de despatx*, 1 de juliol de 1984.

**Mailing*: terme anglès que designa una unitat publicitària completa que arriba als seus destinataris mitjançant el correu. L'enviament pot estar format només d'una carta o bé es pot tractar d'un paquet complet que inclourà, a més de la carta, un fullet, una targeta de resposta, un sobre resposta, etc.

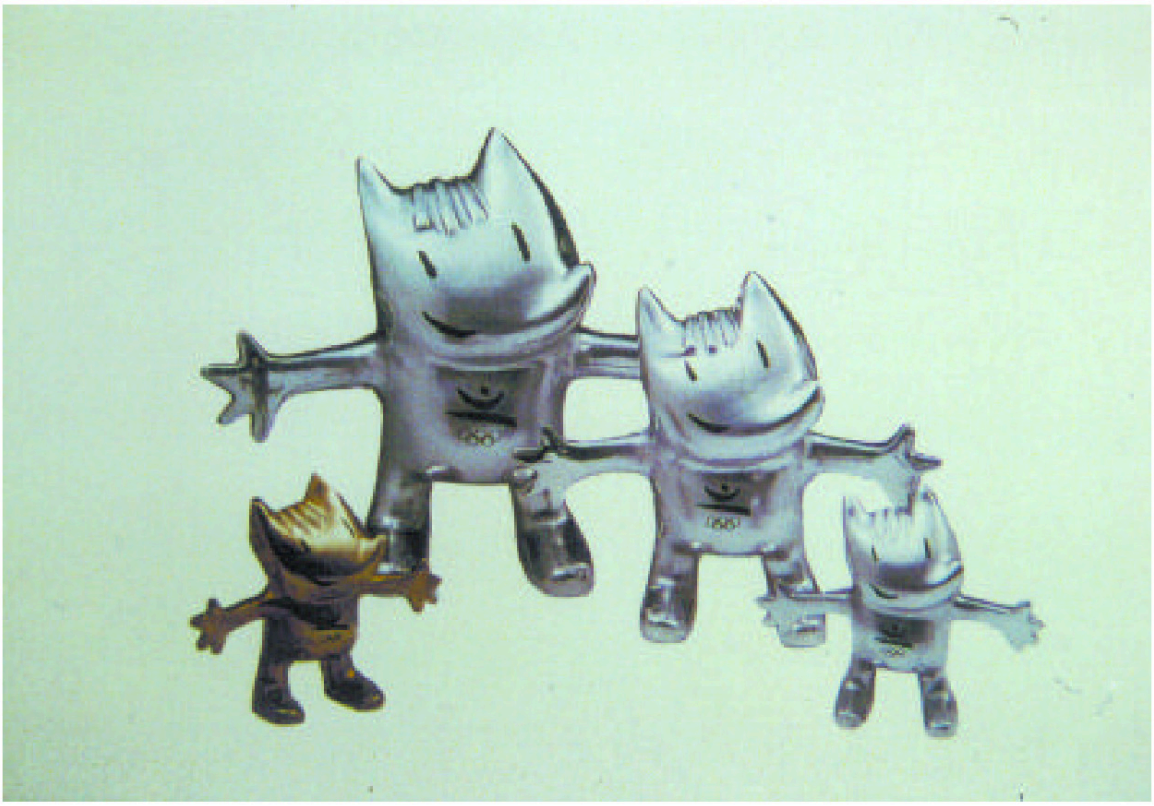
Proves d'accés a la universitat
Coordinació del COU i de les PAAU

Exercici 1 [2 punts]

El Cobi (**imatge A**), la mascota oficial dels Jocs Olímpics de Barcelona de 1992, va ser dissenyat per Mariscal amb la clara intenció de constituir una alternativa a l'edulcorada tradició de mascotes tipus Walt Disney. Tractant-se dels primers jocs olímpics a Espanya i jugant-se davant del món el prestigi de la ciutat de Barcelona, el paper del Cobi no es podia quedar en mera anècdota simpàtica afegida a l'esdeveniment; el seu paper era molt més fort: havia de *representar* allò que es pretenia *demostrar*: la modernitat del nostre país, la identitat mediterrània, l'afirmació i el protagonisme del progrés. Sobre això, es demana:

- Feu una anàlisi de les aportacions comunicacionals del Cobi; per a això dividiu la resposta en els apartats següents:
  a) aspectes referents a les arts,
  b) aspectes referents a la relació amb l'espectador,
  c) aspectes referents a la implicació en el progrés.

A

Exercici 1

1.1. [2 punts]

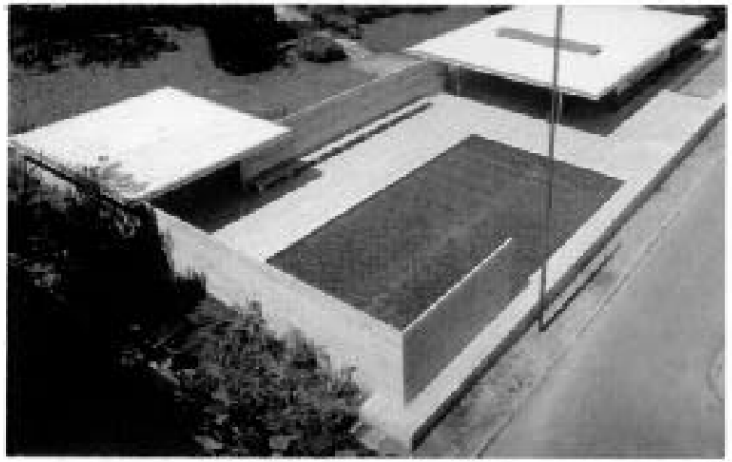
• Observeu les imatges A, B, C i D que us adjuntem a l'annex:
Imatges A, B, C i D. Diferents punts de vista del Pavelló Alemany de Barcelona, projectat per l'arquitecte Mies van der Rohe per a aquesta ciutat l'any 1929.

• Escriviu una descripció formal de l'edifici utilitzant l'estructura analítica següent:
— descripció dels cossos geomètrics que el formen,
— qualitats visuals (mida, color, textura) d'aquests cossos,
— relacions que s'estableixen entre aquests elements geomètrics,
— valor expressiu dels elements i del conjunt.

L'escrit ha d'ocupar aproximadament mitja cara d'un full.

1.2. [1 punt]

• Completeu la vostra descripció amb un estudi dels possibles recorreguts que pot oferir l'edifici. Per fer-ho ajudeu-vos de diferents croquis extrets de les imatges fotogràfiques i establiu-hi codis que expliquin els diferents moviments i usos de l'espai.

A

B

C

D